

Poštarina plaćena u golovom

Hrvatski
PLANINAR

GLASILO HRVATSKOGA PLANINARSKOGA DRUŠTVA

GOD. 1932.

BROJ 8.

HUBERTUS KABANICE

NEPROMOČIVE PROTI KIŠE

PRAVA ZAŠTITA PLANINARA

U NAŠIM PRODAVAONAMA

OD DIN 200–340

FOTO-APARAT I MATERIJAL

kupit ćete najjeftinije kod tt.

GRIESBACH & KNAUS

ZAGREB

JURIŠIĆEVA ULICA BROJ 1

gdje dobijete besplatno i stručnu uputu u snimanju planina

Kod planinarenja uvijek

Hansaplast
brzi ovaj

Čovjek se lako povredi ili ogrebe.
Nosite zato uvijek sa sobom
Hansaplast — brzi ovaj. Za neko-
liko sekunda on je namješten; a za-
dovoljava svim higijenskim zahajevima,

bez da Vam smeta u kretanju.
Hansaplast je rupičast Leukoplast
sa kompresom od mulla za desinfek-
ciju. Zahajevajte izričito Hansaplast
i pazite da li je rupičast

Planinari i skijaši

upotrebljavaju često kod svojih izleta i prema potrebi i prije odlaska

NIVEA-CREMU
NIVEA-ULJE

Oni time umanjuju pogibao neugodnih opeklina od sunca
i ledenjaka, a štite svoju kožu od uljeceja oporog vremena.

Dobivaju zdravi i prekrasni tamni sportski
izgled. Radi svoje sastojine koži srodnog
Eucerila, koji se ne nalazi u nijednom dru-
gom sredstvu za njegu kože, prodire Nivea
Creme i Nivea ulje duboko i temeljito u kožu.

JUGOSL. P. BEIERSDORF & CO. d. s. o. j., MARIBOR

Nivea Creme Din 5.00 - 22.00, Nivea Ulje Din 25.00 i 35.00

Prva zagrebačka tvornica salame, kobasica, masti i suhomesnate robe

K. RABUS I SIN, ZAGREB

Tvornica Sesvete kraj Zagreba

Telefon broj 42-58

Brzojavni naslov: RABUS

Cijenici na zahtjev franko.

I opet potpun uspjeh!

Osigurajte si i Vi uspjele
snimke upotrebom

Kodak VERICHROME filma
iii

VERICHROME FILMPAKA.

Visoko osjetljiv!
Antihalo.
Dvostruka emulzija.

Zahtjevajte uvijek i posvuda samo

KODAK VERICHROME!

Kodak d. s. o. j. Zagreb, Praška ul. 2

LEŽALJKE

I. vrsta Din 95'-

II. vrsta Din 128'-

POGORELC ZAGREB, Jelačićev trg 11

FRKOVIC i DRUG.
ZAGREB MESNIČKA 5.

SLJEME TOMISLAVOV DOM

Dobro opskrbljena planinarska kuća sa 26 soba i 52 kreveta. — Cijena za članove soba sa 1 krevetom Din 15'—. Na zajedničkom ležaju Din 10'—. Iznajmljuju se sobe i za dulji boravak. — Autobus do planinarske kuće.

Predbilježbe i informacije primaju se u poslovnicu

HRVATSKOG PLANINARSKOG DRUSTVA

SREDIŠNICA ZAGREB, SAMOSTANSKA ULICA 2a.

Telefon 65-01

Poštanski pretinac 382

HRVATSKI PLANINAR

GLASILO HRVATSKOG PLANINARSKOG DRUŠTVA

GOD. XXIII.

KOLOVOZ 1932.

BROJ 8.

† LJUDEVIT ROSSI

(1850—1932)

Neumoljiva smrt pokosila je 4. srpnja u 12 i pol sati Ljudevita Rossija, jednoga od onih, »za življenja koji rodu učiniše glas«, — kako reče naš Prerad — »a primjerom svojim bubre nas, da nam trudnja i napor ne jenja«. Nakon neumornoga i znamenitim uspjesima blagoslovljenoga rada kroz više od šest decenija uspeo se s ovoga u viši i bolji svijet uzoran planinar, prvoborac na polju prirodnih znanosti i oduševljen istraživalac čarobne cvjetane na našim divnim planinama uz sinje Jadransko more. I ako je po zvanju bio vojnik, izišao je već rano na glas kao zasluzan samouki učenjak, vanredno plemenit čovjek i požrtvovan hrvatski rodoljub, koji je cijelo svoje slobodno vrijeme od rane mladosti do duboke starosti posvećivao svojoj omiljeloj nauci i zornom upoznavanju hrvatskih planina, poglavito gordoga Velebita.

Njegov život i rad potanko je prikazao o 80-godišnjici njegova rođenja u 1. broju »Hrvatskoga Planinara« g. 1930. g. Dr. Ivo Horvat, sadašnji tajnik H. P. D.-a i docent njegove struke, botanike, na našem sveučilištu. Značajno je za skromnost, kojom se mili pokojnik odlikovao za cijeloga života, da široj našoj javnosti nije sve do njegove smrti bilo poznato, da se je on u mladim danima istakao i kao beletristični pisac. To otkriće imamo zahvaliti g. J. Horvatu, glavnom uredniku »Jutarnjeg Lista« (8. VII. o. g.), koji je u Šenoinu »Vijencu« (1879. u sadržaju na koncu godine) našao, da je beletristično djelo pod naslovom »Na Kordunu. — Zapisci domobranskoga časnika« napisao Ljudevit Rossi, koji je kao časnik učestvovao okupaciji Bosne i Hercegovine. Ti Rossijevi zapisci su stvarno

poslje zapisaka Vukotinovićevih o g. 1848. prva naša ratna literatura iz posljednjih 50 godina, te je Rossi i na tom polju krčio putove.

Dne 6. VII. u 17 $\frac{1}{2}$ sati sahranjen je na dubovačkom groblju u Karlovcu veliki pokojnik uz brojno učešće tamošnjega građanstva, izaslanika Jugoslavenske akademije i Hrvatskoga Planinarskog Društva, odbornika i članova H. P. D. podružnice »Martinšćak« u Karlovcu, te predstavnika vojske. U ime Jugoslavenske akademije, kojoj je pokojnik bio dopisni član, Hrv. Prirodoslovnog Društva i Botaničkog sveučilišnog zavoda oprostio se s pokojnikom sveuč. profesor g. Dr. Vale Vučku značajnim govorom, u kojem je istakao njegove uzorne vrline kao čovjeka i rodoljuba i velike zasluge za znanstveno istraživanje naše flore, iz koje je pokojnik pčelinjim marom sabrao ogromnu zbirku biljaka (30—40 hiljada listova), kojoj se vrijednost cijeni na više milijuna, i poklonio našem sveučilištu, da bude temelj studija budućih naših botanika. Na koncu je govora položio na ljes u grobu veliku kitu cvijeća i biljaka sa hrvatskih planina, koje je veliki pokojnik na njima otkrio i ubrao, a sada se užgajaju u botaničkom vrtu u Zagrebu, što je prisutne duboko dirnulo.

Nato se je u ime Hrvatskoga Planinarskog Društva s pokojnikom oprostio naš predsjednik g. Josip Pasarić ovim govorom:

»Tužni zbole! Duboki osjećaj pieteta me zove, da u ime Hrvatskoga Planinarskog Društva iskažem posljednju počast milom i nezaboravnom pokojniku, Ljudevitu Rossiju, zaslужnom pregaocu na polju hrvatske prosvjete i začasnom članu naše planinarske zajednice.

Kolijevka mu se njihala u kamenome Senju, nepredobitnom gnezdu junačkih Uskoka i ujedno živom žarištu hrvatske prosvjete još prije pet vijekova. Mlade je dane provodio na udaru ljute bure, a na pogledu čarobnog Jadrana i gordoga Velebita. I čini se, da ti prvi dojmovi i baštinjena svojstva kršne domaje nisu ostali bez traga na obrazovanje njegova karaktera, u kojem se začudo uz mukotrpnji život skladno veže neslomljiva volja i požrtvovan rad za opće dobro, i to neprekidno od rane zore sve do sutona njegova zemaljskog žica.

I ako je po ocu, potomku prekomorskog doseljenika, nosio tude ime, njegovo srce živo se privoljelo rođenoj grudi svoje majke Hrvatice, te je toj prvoj ljubavi ostao nepokolebivo vjeran do posljednjega daha. Pošao je tragom onih narodnih ljudi, koji su prije više od pola vijeka požrtvovno pomagali graditi temelje novoj hrvatskoj prosvjeti. Poput slavnih osnivača Hrvatskoga Planinarskog Društva: Pilara, Torbara, Vukotinovića, Šlosera, Kišpatića, koji su

s planinarstvom spajali naučne svrhe, stao je već u ranoj mladosti pohađati planinske krajeve i dao se na izučavanje prirodnih nauka, prigrlivši s osobitim marom onu njihovu granu, koju od mila zovu »scientia amabilis« (ljupkom naukom), t. j. botaniku, koja ga je neodoljivom silom mamila u pitomu prirodu i na planine rodnoga kraja. Ljudevit Rossi svojim je uzornim primjerom potvrdio poznatu tezu o uskoj vezi između planinarstva i prirodnih nauka, po kojoj je ustajno planinarstvo prva škola geografa, geologa i botanika, te iz ljubavi prirode može lako da iznikne prirodoslovac stručnjak.

Proučavajući hrvatsku floru kroz dugi niz godina Ljudevit je Rossi nebrojeno puta obašao gordi i viloviti Velebit uzduž i poprijeko, Ličku Plješivicu, Hrvatsko Primorje, penjaо se po čarobnim planinama Gorskog Kotara i Kapele, krstario po Dalmaciji, Bosni i Hercegovini sve do crnogorske međe, i to u doba, kad na našim planinama nije bilo markiranih staza, niti skloništa, a na prilazima nije bilo željezničica, niti autobusa. Ljudevit Rossi tvori po tom sa svojim pokojnim drugovima Dragutinom Hircom i Vjekoslavom Novotnim slavnu trojicu hrvatskih planinara, koji su proputovali gotovo sve naše krajeve od Ivančice do crnogorskih planina i od Trsta do Zemuna i ponovo se uspeli na naše znatnije planine. Od srpskih planinara u tome im je premac odlični planinar i foto-amater g. Dr. R. Simonović, također začasni član Hrvatskoga Planinarskog Društva, s kojim se je pokojni Rossi više puta penjaо po Velebitu, kako se vidi iz njegovoga velikog rukopisnog djela: »V e l e b i t o m d u ž i p o p r i j e k o«, koje je urešeno čitavim nizom prekrasnih Simonovićevih velebitskih snimaka.

Na tim svojim mnogobrojnim putovanjima, koja je izvršio o svom trošku i uz velike napore, sabrao je neprocjenjivi botanički materijal za zbirke i herbarije sveučilišnog botaničkog zavoda i ujedno skupio veliko obilje važnih planinarskih opažanja, kojih je samo malen dio priopćio prije 32 godine u našem društvenom glasilu »Hrvatskom Planinaru«, dok je najveći dio ostavio neobjelodanjen u spomenutom velikom rukopisnom djelu o Velebitu, što ga je o svojoj 80-godišnjici poklonio knjižnici botaničkoga zavoda.

U tom su njegovom glavnom planinarsko-florističkom djelu prikazane njegove zgode i nezgode, njegovi uspomi i putovi, opisani krajevi i flora velebitskih vrhova i okolnih područja. Iz toga se djela jasno vidi, da je Rossi jedan od najboljih poznavalaca Velebita i da je na njem otkrio neke nove biljke, koje su u naučnom svijetu njemu u čast prozvane njegovim imenom.

Ljudevit Rossi mogao je o sebi sa psalmistom kraljem Davidom reći: »Levavi oculos meos in montes, unde veniet auxilium mihi« (uzdižem svoje oči ka gorama, odaške mi dolazi pomoć). Na našim

divnim gorama, na koje mili pokojnik nije samo uzdizao svoje oči, nego se je na njih i često uspinjao u znoju lica svoga, nalazio je on zadovoljstvo duha i srca svoga otkrivajući vanredne ljepote i čare biljnoga i planinskoga svijeta, a uz to bez sumnje i okrepnu i zdravlje svomu tijelu, da ga održi svježim, žilavim i bodrim. Tako je postigao okretnost i ustrajnost u radu gotovo do duboke starosti i unatoč slabom ustroju svoga tijela doživio krajnju među Nestorova vijeka. Vjekoslav Novotni i Ljudevit Rossi živi su primjeri tomu: što znači biti planinar dušom i tijelom!

Razmotrimo li taj opsežni i dugogodišnji naučni i planinarski rad, koji je Rossi mogao vršiti samo u vrijeme dokolice i odmora od službenog zvanja, a bez ičije potpore, moramo s udivljenjem gledati, što može da učini čisti idealizam, požrtvovna ljubav u službi naroda i domovine i plemenita težnja za znanjem. Stoga ga je Hrvatsko Planinarsko Društvo prigodom proslave njegove osamdesetgo-dišnjice 15. XII. 1929. u sveuč. botaničkom zavodu u znak priznanja i zahvalnosti izabrao začasnim članom, koji je izbor glavna godišnja skupština od 12. VI. 1930. jednoglasno odobrila i oduševljenim klicanjem primila predlog društvenog odbora, da se nova planinarska kuća na Rožanskim Kukovima u Sjevernom Velebitu prozove dičnim imenom Ljudevita Rossija. Hrvatski planinari visoko cijene velike zasluge neprežaljenoga pokojnika na polju hrvatske floristike, a napose na području Velebita, kao i na polju hrvatskoga planinarstva, u kojem je svojstvu otkrivaо i utirao putove današnjem pokoljenju, pa se s harnim pietetom klanjaju njegovu stvaralačkom duhu. Njegovo svjetlo ime trajno je zapisano u analima Hrvatskoga Planinarskog Društva, da služi kao uzor mlađim planinarama, kako valja shvaćati planinarsku misao i promicati naše narodno planinarstvo! **S l a v a L j u d e v i t u R o s s i j u !**«

Na koncu je govornik predao prekrasan vijenac sa natpisom: »Svomu začasnom članu — Hrvatsko Planinarsko Društvo.«

GLAVNA SKUPŠTINA HRVATSKOG PLANINARSKOG DRUŠTVA

ZAPISNIK

58. redovite glavne skupštine Hrvatskog planinarskog društva u Zagrebu, održane u četvrtak, dne 23. lipnja 1932. u prostorijama društva »Hrvatska žena« u Zagrebu, Patačićkina ulica br. 1c.

Prisutni:

Od središnjeg upravnog i nadzornog odbora: Josip Pasarić, Mirko Bothe, dr. Zlatko Prebeg, Josip Vučak, Stjepan Korov, Stjepan Jerković, dr. Ivo Horvat,

Rudolf Rebrnjak, Viktor Šetina, prof. Vladimir Stahuljak, Juraj Vuković, Antun Glad, Slavko Hitztaler, Drago Mihajlović, Stjepan Benčić, Ivka Crnetić. — Od matice HPD su prisutna 73 člana.

Zastupane su ove podružnice: 1. »Železna gora« u Čakovcu sa 6 glasova (67 članova), 2. »Vrani kamen« u Daruvaru sa 3 glasa (31 član), 3. »Orjen« u Dubrovniku sa 6 glasova (65 članova), 4. »Visočica« u Gospiću sa 36 glasova (360 članova), 5. »Ivančica« u Ivancu sa 6 glasova (61 član), 6. »Plešivica« u Jastrebarskom sa 4 glasa (43 člana), 7. »Martinščak« u Karlovcu sa 8 glasova (84 člana), 8. »Bilo« u Koprivnici sa 4 glasa (40 članova), 9. »Snježnik« u Krasici sa 2 glasa (25 članova), 10. »Kalnik« u Križevcima sa 4 glasa (44 člana), 11. »Mali Rajinac« u Otočcu sa 2 glasa (27 članova), 12. »Čaklovac« u Pakracu sa 3 glasa (37 članova), 13. »Zrin« u Petrinji sa 5 glasova (52 člana), 14. »Japetić« u Samoboru sa 16 glasova (160 članova), 15. »Bjelašnica« u Sarajevu sa 13 glasova (132 člana), 16. »Senjsko bilo« u Senju sa 1 glasom (10 članova), 17. »Svilaja« u Sinju sa 2 glasa (29 članova), 19. »Gvozd« u Sisku sa 9 glasova (92 člana), 19. »Mosor« u Splitu sa 29 glasova (293 člana), 20. »Velebit« na Sušaku sa 30 glasova (306 članova), 21. »Zavižan« u Sv. Jurju sa 1 glasom (10 članova), 22. »Ravna gora« u Varaždinu sa 12 glasova (126 članova), 23. »Papuk« u Virovitici sa 5 glasova (50 članova). Ukupno 23 podružnica sa 2144 člana i 207 glasova. Brzovljivo su pozdravile skupštinu podružnice »Orjen« u Dubrovniku i »Kamenjak« u Rabu.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsjednika; 2. Izvješće tajnika; 3. Izvješće blagajnika; 4. Izvješće nadzornog odbora; 5. Podijeljenje određnice upravnom i nadzornom odboru; 6. Odobrenje godišnjeg proračuna; 7. Prijedlozi upravnog odbora, podružnica i članova; 8. Izbor jedne trećine odbornika; 9. Izbor nadzornog odbora; 10. Eventualija.

I. POZDRAV PREDSJEDNIKA.

Predsjednik g. Josip Pasarić otvara skupštinu u 20.30 sati i ustanavljuje, da je ona prema § 6. društvenih pravila pravodobno sazvana i objavljena u javnim glasilima, da je na njoj prisutan dovoljan broj društvenih članova za stvaranje pravovaljnih zaključaka; imenuje perovodom glavne skupštine g. Stjepana Korova, ovjeroviteljima zapisnika gg. D. Ranta i Lj. Griesbacha, skrutatorima gg. Milana zemljaka i Krešimira Filića.

GOVOR PREDSJEDNIKA G. JOSIPA PASARIĆA.

Drage sestre planinarke i braćo planinari!

Ponajprije čest mi je izvijestiti, da sa ove glavne skupštine šalje »Hrvatsko Planinarsko Društvo« pozdravni brzovljivo Njegovu Veličanstvu Kralju Aleksandru I., koji glasi:

»Sa 58. godišnje skupštine Hrvatskoga Planinarskog Društva središnjice u Zagrebu, člana osnivača Saveza planinarskih društava Kraljevine Jugoslavije, čest mi je pozdraviti Vaše Veličanstvo s usklikom: da živi Nj. Vel. Kralj Aleksandar I. i Njegov visoki kraljevski dom! — Predsjednik Josip Pasarić.«

U ime središnjeg odbora častim se najsrdačnije pozdraviti sve izaslanike naših podružnica, koji su nas svojim prisućem na današnjoj glavnoj skupštini obradovali, a zatim isto tako srdačno i iskreno članove matice. Zahvaljujući Vama svima na brojnom odzivu, koji svjedoči o životom interesu za rad i napredak našega

društva, uljudno Vas molim da u interesu naše planinarske stvari poklonite Vašu pažnju današnjoj našoj raspravi, da društvo, ojačano Vašim planinarskim iskustvom i svijeću o Vašoj solidarnoj potpori, uzmogne i u ovim teškim prilikama što uspešnije nastaviti svoj kulturno-socijalni rad.

Ugodna mi je dužnost, da napose pozdravim gospodu zastupniku štampe, koji su nas na današnjoj glavnoj skupštini počastili svojom prisutnošću. Tom prilikom molim, da kako prisutni zastupnici štampe, tako i neprisutni njezini predstavnici izvole primiti našu najtopliju hvalu na dobrohotno nam pruženom publicitetu za naša planinarska nastojanja, pa se i nadalje usrdno preporučujemo naklonosti i pažnji naše javne štampe. Time naše novinstvo vrši svoju kulturnu misiju, a nama olakšava postepeni neprekidni uspon prema vrhuncu naših planinarskih ciljeva, pa time ujedno čini nemalu uslugu i cijeloj zemlji, jer pomaže razvijati planinarski promet i otvarati hrvatskom planinarstvu nova područja, što je bez sumnje od nemale važnosti za našu narodnu privredu. H. P. D. i s njim organizirani planinarski pokret u nas stupa današnjom glavnom skupštinom u 58. godinu svog opstanka u punom naponu snage, pun energije i volje za daljnji rad i napredak, a i pun ponosa s dosad postignutih uspjeha.

Ti uspjesi pored ostalog najbolje se ogledaju u činjenici, da je H. P. D. u sporazumu sa svojim podružnicama u glavnom od g. 1922. do konca prošle godine sagradilo ili nabavilo na svim glavnim planinama svoga rodnog područja uz Jadransko more i u pozadini 26 planinarskih kuća i skloništa (16 vlastitih i 10 unajmljenih) i 6 piramida (3 željezne i 3 drvene), dakle 32 planinarska objekta; izgradilo oko 60 km i označilo oko 5000 km planinarskih staza. Od ovih su kuća i skloništa preko dvije trećine, njih 18, na planinama Dinarskog sklopa, i to 12 vlastitih i 6 unajmljenih: u Gorskem Kotaru, Velikoj Kapeli, Velebitu, na Mosoru i Orjenu; dok se u ostalim planinskim krajevima: na Sljemenu, Samoborskim gorama i u Hrvatskom Zagorju nalazi 8 planinarskih kuća i koliba, i to 4 vlastite, 3 unajmljene i 1 na prigodnu porabu ustupljena. Taj se broj ove godine povećava za tri nove vlastite kuće i tako penje na 29, jer su sada u gradnji planinarski dom pod vrhom Risnjaka (1528 m), planinarski dom na Ravnoj Gori u Hrvatskom Zagorju i planinarska kuća na Biokovu, najdavnijoj planini u Dalmaciji. Taj kulturno-prodiktivni i konstruktivni rad potpuno odgovara našoj 58-godišnjoj tradiciji i duhu naše planinarske ideologije, pa kojoj je jedan od glavnih ciljeva H. P. D-a, da na svim glavnim planinama svoga radnog područja uz Jadransko more i u pitomoj pozadini podigne planinarske kuće i kolibe, koje su prvi preduvjet za razvoj planinarstva i prometa stranaca i po tome gospodarske privrede u tim većinom oskudnim planinarskim i primorskim krajevima. S ponosom možemo reći, da planinarski rad i pokret H. P. D-a nosi na sebi izrazito obilježe djelotvorne kulturne suradnje i nesobičnoga altruizma. Naše društvo sa svojim podružnicama namiče evo sada iz svojih skromnih prištrednja iz boljih godina potrebna sredstva za građevnu djelatnost te u ovom teškom i sudbonosnom času opće nezaposlenosti pruža narodu na tri različna mjesta svoga radnog područja priliku pristojne zarade.

Pri tome treba imati na umu, da je naše društvo starije investicije izvelo jedino vlastitim sredstvima, jer do svjetskog rata nije dobivalo nikakve potpore od državnih vlasti. Kod pretežnog broja novijih (oko 18) društveni vlastiti doprinos iznosi više ili oko dvije trećine, dok je samo kod nekolicine najnovijih građnja i investicija (6) nešto veći prinos iz potpora državnih i samoupravnih vlasti. Kod toga naše se društvo zajedno s podružnicama strogo držalo svojih od naših osnivača baštinjenih pravila, koja određuju u § 12.: »Dok društvo opстоje, ima se njegov sav imutak upotrebiti samo u društvene

svrhe, napose na planinarske investicije, a držalo se dosada vjerno i poznatog gospodarskog načela, da ne gradi na dug, nego samo onim, što ima. U čem leži tajna naših uspjeha posljednjih godina? Na ovo pitanje zgodno je odgovorio naš planinarski ideolog, začasni član i bivši društveni predsjednik g. Dr. Ivan Krajač na našoj glavnoj skupštini g. 1925. ovim misaonim rijećima: »Tajna leži na prvom mjestu u našoj vjeri, a zatim u našoj volji, koja je vjeri dala put i život. Mi smo vjerovali u svoju kulturnu prošlost, vjerovali smo u svoju latentnu snagu i sposobnost; vjerovali smo u stvarnu osnovku naše rođene grude, da je zvana da bude temeljem razvoju našega planinarstva; vjerovali smo u svoju kulturnu odgojnju misiju, vjerovali smo u mogućnost, da u evropskom planinarstvu ispišemo novu započetnu ali još neispunjenu stranicu. I ta je naša vjera i odlučna volja probudila, odnosno učvrstila i razvila privatnu inicijativu, potrebnu socijalnu snagu i organizatornu sposobnost. Bitno je da u organizatornom radu zadržimo svoje dosadanje metode. Tražimo snagu i dalje u sebi i u svom tlu. Ravnajmo se po prirodi, kojoj se hoćemo našim radom približiti. Spojimo oprezno i promišljeno našu kulturnu i planinarsku tradiciju sa novim zahtjevima našeg narodnog i uopće modernog planinarstva. Čuvajmo autonomiju društva, svoju trudno stečenu imovinu i slobodu razvoja iz sebe samih i iz vlastite unutrašnje snage. Svojih sila ne cijepajmo, nego zbijmo svoje redove za postignuće planinarskih ciljeva, koji leže u našem dosegu i našoj moći.«

Ove pronicave i dalekogledne opomene našega planinarskog pravaka bile su vodstvu i članstvu H. P. D-a misli vodilje u dosadašnjem sedmogodišnjem radu, koji je okrunjen takovim uspjehom, da smo zajedno s podružnicama u g. 1929. dosegli blizu deset tisuća članova i preko četrdeset podružnica od Čakovca i Ivanca i preko Sušaka, Gospića, Splita i Makarske do Dubrovnika i odanle preko Sarajeva do Virovitice, Osijeka i Koprivnice, pa treba priznati, da su te opomene za veliku većinu našega članstva i danas mjerodavne. Ali pored nadmoćne većine vjernih i svijesnih članova, kojima moram i s ovoga mjesta izraziti priznanje i zahvalnost za njihovu privrženost i vjernost narodnim i kulturno-socijalnim idealima H. P. D-a, našao se na žalost priličan broj takovih, koji u ovo posljednje vrijeme nisu hotjeli ostati članovi našega društva. Ne može se zamjeriti onome, koji radi teške gospodarske krize i neimaštine ne može plaćati članarine, premda je poznato, da je članarina naših planinarskih društava za 30—50 posto pa i do 60 posto niža nego ikojeg sličnog inozemnog društva. Ali mora se konstatirati žalosna činjenica, da među nevjernim članovima ima pretežna većina takovih, koji mogu i premoći plaćati tu neznačnu svoticu, ali to ne čine većinom pod izlikom, da je dokinuta trokratna pojedinačna željeznička pogodnost, kao da su tome kriva planinarska društva, a ne možda smicalice upravo takovih nazovi-članova, koji od društva traže samo prava i pogodnosti, a o dužnostima i članskoj svijesti nemaju ni pojma. Protiv tih odbjeglica sa vezna planinarska društva treba da sporazumno poduzmu shodne mjere, čim se opet uvede povoljnija pogodnost.

Ugodna mi je dužnost, da s ovoga mjeseta ponovno istaknem lijepu i utješnu pojavu, koja se opaža u znatnom dijelu naših podružnica. To je bratska solidarnost i djelotvorna suradnja u unapređivanju društvenih ciljeva, a napose u građenju planinarskih kuća i namicanju novčanih sredstava za potrebne investicije. To se pokazalo i kod najnovije društvene građnje planinarske kuće na Risnjaku. Na čelu tih vrlih i revnih naših organizacija dosad stoje H. P. D. podružnice: »Velebit« na Sušaku (D 15.000), »Martinšćak« u Karlovcu (D 5.000, a prije 10.000 za druge planinarske kuće), »Gvozd« u Sisku (D 4.000) i »Klek« u Ogulinu, koji je voljan svu svoju gotovinu (preko D 5.000) predati matici u tu

svrhu, a za njihovim se primjerom dosad povedoše »Snježnik« u Krasici (D 2.000), »Vinica« u Dugoj Resi (D 1.000, a prije D 6.000 za gradnju planinarskog doma na Plitvičkim Jezerima), »Moslavina« u Kutini D 1.000, »Plješivica« u Jastrebarskom (D 1.000), »Papuk« u Virovitici (D 500) i »Jelenc« u Gerovu (D 1.000), ukupno D 35.500; dok od drugih naših podružnica pouzdano očekujemo, da će se odazvali našemu pozivu od 9. XII. 1931. na solidarnu suradnju pri izgradnji planinarskog doma na Risnjaku, jer je ta kuća zajednička planinarska investicija cijelog društva. Tom prigodom moram sa zahvalom spomenuti, da smo za gradnju te kuće dosad primili ove potpore, odnosno darove: od Banske uprave Savske banovine (g. 1930.) D 85.000, od vlastelinstva knezova Turn-Taxis D 10.000, od »Narodne Banke« Kraljevine Jugoslavije D 1.000, od Gradske štedionice u Zagrebu i »Komercijalne Banke« u Zagrebu po D 500 i od Belgijskog konzulata u Zagrebu D 100. Gradnja stoji prema proračunu D 250.000, s unutarnjim uredjenjem oko D 300.000; dok troškovi iznose oko D 85.000 za dosadašnje radnje (cisterna, temelji i prizemni okolni zidovi); a pored već pripremljenih sredstava valja namaknuti još oko D 120.000 za potpuno dovršenje gradnje, da bi se kuća mogla otvoriti pod jesen.

Osjećaj duboke zahvalnosti i pieteta me zove, da se tom svečanom prigodom sjetim jednog našeg milog i vrlo zaslужnog pokojnika. U oči nove godine, 29. XII. 1931. preminuo je u Zagrebu Nestor hrvatskih prirodoslovaca, popularni astronomski pisac Dr. Oton Kučera, koji je svojim požrtvovnim radom »Hrv. Planinarsko Društvo« zadužio na trajnu zahvalnost, jer je u svojstvu društvenoga tajnika u g. 1900.—01. razvio veliku organizatorsku djelatnost osnivanjem 8 podružnica, izradio i proveo program za proslavu 25. društvene godišnjice, uredio spomenispis s historijatom o razvoju društva; istaknuo se kao planinarski pisac, okušao svoju penjačku snagu i u visokoj turistici i po tom bio pionirom alpinistike u Hrvatskoj. »Hrvatsko Planinarsko Društvo« ubraja miloga pokojnika među svoje pravake i idejne vode. Zato ga je g. 1924. na proslavi svoje 50-godišnjice u znak priznanja i zahvalnosti naše društvo imenovalo začasnim članom. Njegovo je svijetlo ime trajno zapisano u povijesti »Hrv. Planinarskog Društva«, da sjai kao primjer i uzor budućim naraštajima hrvatskih planinara. — Slava Dru. Otonu Kučer!

Skupština kliče »Slava mu«, te predsjednik uz burno odobravanje završuje svoj govor.

II. IZVJEŠĆE TAJNIKA.

Tajnik Dr. Zlatko Prebeg čita svoje izvješće: Slavna glavna skupština! Zadnja glavna skupština održana je dne 25. lipnja 1931., pa smo od toga dana do danas pokročili opet naprijed u izgrađivanju hrvatskog planinarstva i udesili smjernice rada našega društva onako kako smo najbolje mogli i znali. Radeci ovako postigli smo nesumnjive uspjehe, koji su to veći, što su se prilike uopće u svakom pravcu znatno pogoršale, kako vam je svima poznato. Opadanje broja članova, što se opaža u svim društvima, te pomanjkanje subvencija već su samo po sebi veliki razlozi, da su mnoge osnove morale biti pokopane, odnosno odložene, pa je glavna briga bila, da se u redu uzdrži ono što imamo i izvedu već započeti poslovi. To nam je i uspjelo, pa držim, da će postignuti rezultati zadovoljiti i ovaj zbor naših odličnih članova i suradnika.

Kao obično, prikazat će posebice rad matice i rad naših podružnica, od kojih je mnogima pretijesan okvir njihovih sredstava za velike i lijepo namisli, koje kane ostvariti, a djelomice i ostvaruju.

1. Članstvo. Hrvatsko planinarsko društvo broji 6735 članova. Matica 3373, a 43 podružnice 3362 člana.

Likvidirale su podružnice »Moslavina« u Kutini i »Borovik« u Starigradu na Hvaru, a osnovane su nove podružnice »Vrani kamen« u Daruvaru, »Strmac« u Novoj Gradišći i »Kamenjak« u Rabu.

Zaključkom središnjeg upravnog odbora od 16. listopada 1931. izabran je veleposjednik i građanin zagrebački g. Emil Weiss de Polna začasnim članom Hrvatskog planinarskog društva kao jedini živući suosnivač našega društva, te je prema tome on već 58 godina član, što je u povijesti našega, kao i drugih kulturnih društava velika rijetkost. Tim izborom za začasnog člana odalo je Hrvatsko planinarsko društvo g. Emiliu Weiss de Polnu najvišu počast i zahvalnost što je može dati.

2. Konstituiranje i promjene u odboru. Na prvoj sjednici iza glavne skupštine konstituirao se odbor ovako: Predsjednik Josip Pasarić, ujedno urednik društvenog glasila; I. potpredsjednik dr. Ivan Krajač; II. potpredsjednik Mirko Bothe; I. tajnik dr. Zlatko Prebeg, ujedno pročelnik fotosekcije; II. tajnik Josip Vučak, ujedno pročelnik Putne blagajne; blagajnik Stjepan Korov; I. ekonom Juraj Vuković; II. ekonom Stjepan Jerković, knjižničar Vladimir Stahuljak; zamjenik knjižničara Drago Mihajlović; pročelnik prosvjetno-kulturne sekcije Dr. Ivo Horvat; članovi gradjevne sekcije: nadsav. August pl. Pisačić i ing. Josip Neumann; referent za izlete i markacije Antun Glad, ujedno pročelnik omladinske sekcije, čuvar geografskih karata ing. Zvonko Badovinac; referent za zimski sport Viktor Šetina; čuvar diapositiva i klišaja Slavko Hitzhaler; ostali odbornici: Rudolf Rebrnjak i Vlatko Zenz. Nadzorni odbor: Stjepan Benčić, Franjo Čolnik i Ivka Crnetić.

Tokom godine istupio je iz odbora g. Vlatko Zenz, pa se njegovo mjesto imade popuniti na ovoj skupštini.

3. Odborske sjednice i rad društvene poslovnice. Odborskih sjednica održano je 26, a društvena poslovница svladavala je svoj veliki posao uvijek u redu, te je broj primljenih pisama iznašao 1742, a odaslano je 2526 pisama i okružnica. Članovima davane su koli osobno, toli telefonski sve potrebite upute, a naročito o izletima, kretanju vlakova, o vremenu i snježnim prilikama.

4. Društveni život odvijao se na izletima, sastancima pojedinih sekcija i svakodnevno u društvenoj poslovnici, gdje se preko cijelog dana, a naročito na večer u velikom broju sastaju članovi i članice pogotovo mlade generacije, koji u veselom drugarskom raspoloženju kuju planove za izlete po gradu i okolici, a u glavnom i za veće i teže ture u nedjelje i praznike. Posebnih društvenih sastanaka, uslijed takovog živog kontakta članova međusobno nije društvo priredivalo.

5. Preseljenje društvene poslovnice. Noću od 29. na 30. ožujka o. g. uništilo je katastrofalni požar Bartulićevu palaču na Dolcu, u kojoj je i naše društvo imalo svoje poslovne prostorije. Moramo požaliti tu veliku nesreću, kojoj su pali žrtvom deset ljudskih života, a i teško ranjenom kućevlasniku izrazili smo našu duboku sućut. Naše poslovne prostorije ostale su, kao nekim čudom, poštovane od požara, ali su uslijed jakosti eksplozije te vode prigodom gašenja stradali mnogi predmeti namještaja, fotografije, diapositivi, tiskalice, knjige, itd. Poslovница bila je osigurana kod »Croatie« osiguravajuće zadruge u Zagrebu, koja nam je vrlo kulantno svu štetu namirila.

Uslijed toga požara morali smo preseliti poslovnicu. Nekoliko dana nam je naš odbornik g. Neumann susretljivo dao gostoprimstvo, a zatim smo unajmili lijepo i zračne prostorije u Samostanskoj ulici 2a u polukatu, gdje imademo 4 sobe na ulicu i prostrane nuzprostorije sa terasom. Dvije sobe odredene su za poslovnicu i predsjedništvo, a druge dvije za članove, knjižnicu i čitaonicu. Članovi su se brzo priučili na nove prostorije, koje su prostranije i ljepše od prijašnjih, a kako leže u središtu grada, to je ovo pitanje vrlo povoljno riješeno.

Zagrebačkom zimsko-športskom podšaveznu ustupili smo jednu sobu za održavanje njegovih odborskih sjednica.

6. Sudjelovanje kod proslava. Izaslanici našega društva sudjelovali su 28. lipnja 1931. kod otvorenja novih špilja na velebnim Plitvičkim jezerima. Velika briga i nastojanje zasluznog našeg člana ing. Premužića okruženo je time golemim uspjehom, pa je o tome odštampan članak u »Hrvatskom planinaru« br. 9. iz prošle godine. Nadalje 23. srpnja 1931. kod otvorenja Šoćeve kuće »Hrvatskog planinarskog društva« ispod Japetića u Lipovačkoj dragi; dne 9. kolovoza 1931. kod otvorenja kuće »Slovenskog planinskog društva« na Sv. Gori, 15. kolovoza 1931. na proslavi Chodounskom u Jezerskom, 20. rujna 1931. kod otvorenja kuće »Slovenskog planinskog društva« na Mrzlici i 10. listopada 1931. kod otvorenja doma »Hrvatskog planinarskog društva« na Mosoru, koje je bilo pravo slavlje hrvatskoga planinarstva.

7. Predavanja i propaganda. »Hrvatsko planinarsko društvo« i H. T. K. »Slijeme« sporazumiše se pod kraj prošle godine, da zajednički održe čitav niz predavanja, a toj akciji priključio se i Zagrebački zimsko-športski podšavez. Predavanja bila su dobro posjećena, a slijedila su ovim redom:

12. IX. 1931. dr. Ivo Horvat: Na Dinarskim planinama, 19. IX. 1931. dr. Luka Marić: Kroz Niske i Visoke Tatre, 26. XI. 1931. dr. Josip Poljak: Prenj-planina, 3. XII. i 10. XII. 1931. dr. Branimir Gušić: Prokletije, 14. I. 1932. dr. Ivan Krajač: Rožanski Kukovi u Velebitu, 21. I. 1932. Karlo Koranek: O usponima na Piz Berninu, 4. II. 1932. Karlo Koranek: Gesäuse i njegove planine, 28. I. i 11. II. 1932. Karlo Koranek: Dva foto-planinarska predavanja, 18. II. 1932. Dr. Josip Poljak: Sinjavina, Komovi i Bjelasica, 3. III. 1932. prof. Marijana Heneberg-Gušić: Metohija i Vis. Dečani, 10. III. 1932. Ljudevit Griesbach: Sa fotografskom kamerom iz Zagreba preko Sušaka do Boke Kotorske, 17. III. 1932. Mira Marko Debeljakova: Nepoznate zimske ture u Julijanskim alpama, 31. III. 1932. Dušan Jakšić: O usponu na Matterhorn.

Osim ovih 15 predavanja održano je također u zajedničkoj akciji spomenute tri organizacije 18 predavanja u zagrebačkoj Radio-stanici i to: 6. XI. 1931. dr. Branimir Gušić: Dinarski gorski sklop, 13. XI. 1931. Josip Pasarić: Savez planinarskih društava kraljevine Jugoslavije, 20. XI. 1931. dr. Ivo Lipovčak: Planinarstvo i zimski sport, 27. XI. 1931. Dušan Jakšić: Uspon na Mont Blanc, 3. XII. 1931. prof. U. Girometta: Jame i pećine primorskog Krasa, 10. XII. 1931. dr. Ante Pandaković: Razvoj i značenje skijanja, 17. XII. 1931. ing. Z. Badovinac: O konzerviranju i mazanju skija, 8. I. 1932. dr. Ivan Krajač: Rožanski Kukovi u Velebitu, 15. I. 1932. prof. Josip Pasarić: Preporod alpinizma, 22. I. 1932. Vladimir Horvat: Zimski čari Plitvičkih jezera, 29. I. 1932. dr. Ivan Krajač: Nove spilje na Plitvičkim jezerima, 5. II. 1932. dr. Ante Pandaković: Skijaški teren za zagrebačke skijaše, 12. II. 1932. prof. Marijana Heneberg-Gušić: Iz Durmitora, 19. II. 1932. Dušan Jakšić: Matterhorn, 26. II. 1932. dr. Josip Poljak: Planinarenje u Dinarskom gorskem sklopu, 4. III. 1932. Vladimir Blašković: Naš skijaški šport, 11. III. 1932. Josip Pasarić: Planinarstvo i šport, 18. III. 1932. Josip Pasarić: Opasnosti od lavina u planinama.

Ta predavanja održana su u Radio-stanici svakoga petka, u koju svrhu je Radio-stanica odredila »planinarski sat« i time izašla u susret velikom broju svojih slušača i dala podstrek širenju planinarske ideje.

Osim toga su po našim odbornicima i članovima održana kod podružnica ova predavanja: Dr. Josip Poljak: O Durmitoru kod podružnice »Ravne Gore« u Varaždinu i podružnice »Zrin« u Petrinji, Ljuđevit Griesbach: S foto-aparatom od Zagreba preko Sušaka do Kotora kod podružnice »Ivančica« u Ivancu, Dr. Ivo Horvat: »Na našim planinama« kod podružnice »Ravna Gora« u Varaždinu, prof. Vladimir Stahuljak: »S dacima 25 dana po Velebitu«, predavanje održano kod podružnice »Ravna Gora« u Varaždinu, prof. Vladimir Stahuljak: »Planinarstvo«, predavanje održano kod podružnice »Vinica« u Dugojresi.

Sva su predavanja, koli u Zagrebu, toli kod podružnica bila popraćena mnoštvom projiciranih slika, pa je tako izvršena i zorna propaganda za naše prirodne krasote.

Nadalje je živu propagandu poduzimalo Hrvatsko planinarsko društvo putem štampe, koja nam je vazda spremno izilazila u susret redovitim objavljenjem društvenih vijesti, izleta i priredaba, zatim putem Radio-stanice Zagreb, u društvenim ormarićima i fotografskom izložbom na proljetnom velesajmu u Zagrebačkom Zboru te u »Hrvatskom planinaru«.

Taj golemi propagandistički rad nije ostao bez uspjeha, jer se opaža, da posjećivanje naših hrvatskih planina ljeti i zimi preotimlje sve to više maha, a time se i kulturna zadaća našega društva ostvaruje! Upoznaj svoj narod, svoju domovinu, pa ćeš upoznati i sebe!

8. »Hrvatski Planinar« izlazi i dalje redovito, pod uredništvom našega predsjednika i takmi se svojom vrijednošću s inozemnim planinarskim časopisima. Ako se i na žalost ne proširuje broj pretplatnika (ima ih sada 677), to se množi broj njegovih suradnika i povećava se raznolikost i vrijednost članaka. Suradivali su: dr. Josip Poljak, Z. Rosandić, A. Glad, Matija Filjak, Većeslav Zrnc, Dušan Jakšić, dr. Ivan Krajač, dr. Zlatko Prebeg, Viktor Borovečki, dr. Branimir Gušić, Josip Pasarić, ing. Ante Premužić, dr. Ivo Horvat, prof. U. Girometta, Karla Kolesarić, Slavoljub Kolesarić, dr. Radivoj Simonović, Vladimir Horvat, Sin Cuca, Učkar, A. Šimčik, dr. Milan Šenoa, A. pl. Pisačić, Vladimir Blašković, dr. A. Špiler, M. Kusijanović, prof. Karlo Bošnjak, i Andela Horvat.

U istinu: u ovih 27 godišta našega lista zrcali se povijest hrvatskoga planinarstva, odražuje se čvrsta volja intelektualaca i ljubitelja prirode, da obrade svoj hrvatski dom, da njegov narod, šume, krš i more prostru pred oči cijelog svijeta i ostave kao neprocjenjivo blago našem potomstvu. Na prošlo godište »Hrvatskog Planinara« osvrnuo se vrlo pohvalno i bečki ugledni alpinistički časopis »Oesterreichische Alpenzeitung«, pa neka naši članovi pročitaju taj prikaz u 3. broju ovoga godišta »Hrvatskog Planinara.«

Osim već lane spomenutih inostranih časopisa, dobivamo još u zamjenu i talijanski časopis »Rivista mensile« — »Club Alpino Italiano« glasilo toga društva u Rimu, pa tako sada što besplatno, što u zamjenu dajemo 45 primjeraka.

9. Društvena knjižnica obogaćena je sa 54 knjiga i časopisa, među kojima nam je prof. Josip Balen, naš poznati šumarski stručnjak i prijatelj poklonio svoje zamašito djelo: Naš goli krš, a ing. V. Halbärt 13 godišta »Zeitschrift des Deutschen und Oesterreichischen Alpenvereins.« Knjižnica je otvorena za članove svakog utorka od 6—7 sati, ali se opaža, da se članovi njome gotovo nikako ne služe, premda imaju u mjoj vrijednu domaću i inostranu planinarsku i prirodoznanstvenu literaturu. Dok nije bilo uredeno izdavanje knjiga,

prigovarali su članovi odboru, a sada prigovara odbor članovima i poručuje im i s ovoga mesta: knjige možete posudjivati!

10. Željezničke pogodnosti i izletnički vlakovi. Nakon dugotrajnih napora pošlo je napokon za rukom isposlovati od ministarstva saobraćaja povoljnije pogodnosti za planinare time, da je snižen broj od 10 na 6 lica, koja mogu zajednički putovati uz 50% popusta na brzim i osobnim vlakovima i to na osobnim vlakovima bez obzira na kilometražu, a na brzim za daljine od 50 km dalje. Šest osoba je još uvijek prevelik broj, pa će naše društvo i dalje zastupati i boriti se za stanovište, da se taj broj snizi na trojicu, kako se to i do sada tražilo. Na konferenciji za ustanovljenje ljetnog vozogn reda za godinu 1932., što je održana dne 17. kolovoza 1931. kod zagrebačke direkcija sudjelovalo je također naš izaslanik i predložio ponovno, da se uvede izletnički vlak Zagreb—Sušak kao stalani i redoviti, bez obzira na broj putnika iz Beograda. I to naše nastojanje donijelo nam je uspjeh, jer je ove ljetne sezone doista uveden taj izletnički vlak kao stalani i redoviti, a po posjetu sudeći izgleda da željeznička uprava to ne će požaliti. Osim toga predložio je naš izaslanik poboljšanje prometa na pruzi Zagreb—Rogaška Slatina, Zagreb—Maribor i Virovitica—Pakrac (radi izleta na Papuk, Psunj i Jankovac).

11. Autobusne pruge. I za uvedenje i poboljšanje mnogih autobusnih pruga zalagalo se Hrvatsko planinarsko društvo u više navrata, pa su i tu nastupili bolji odnosi. Tako se obratilo na »Tapred« d. d. radi otvorenja pruge Ogulin—Novi, pa se, eto, ta pruga otvara 25. o. mj., čime će biti skraćen put na more za manje od 5 sati, a do podnožja Bijelih Stijena u Jasenak stići ćemo iz Zagreba za cigla 3 sata! Time je ostvarena naša davna želja i dana nam je mogućnost, da sada u što većem broju posjećujemo jedan od naših najljepših planinskih krajeva u Velikoj Kapeli. Naše društvo je interveniralo kod »Tapred« d. d. da ta autobusna pruga imade priključak i na jutarnji osobni vlak iz Zagreba, barem na nedjelje i blagdane, pa nam je »Tapred« d. d. obećalo voditi računa o toj našoj želji, kad budu prilike dopustile. Druga važna autobusna pruga, koja nas interesira, jest ona od Gospića na Karlobag preko Velebita. Sa Oštarija na Velebitu, gdje je kulminacija te pruge, mogu se poduzeti brojni izleti u Dabre, jedno od najljepših predjela Velebita, pa dalje longitudinalnom izgrađenom velebitskom stazom na Šatorinu, Stirovaču, Veliki Alan, Rožanske Vukove i Zavižan. Pobliže o tom u 6. broju »Hrvatskog Planinara«. I u Gorskem Kotaru postoje vrlo dobre autobusne veze, naročito od Delnica na Brod na Kupi, Osilnicu, Čabar, prikladne za posjećivanje izvora Kupe i Risnjačkog sklopa, pa o tome informacije može svaki dobiti u društvenoj poslovni.

12. Izleti, markacije i putovi. Izlete je društvo priredivalo, glavno zaslugom naše putne blagajne, kao svake godine, tako i ove, u sve krajeve, u koje naši članovi redovito zazale, svake nedjelje i blagdana, uz znatno sudjelovanje članova. Osim toga polazile su u velikom broju i pojedine grupe na izlete, a tomu je dosta doprimjelo sniženje broja članova na šestoricu kod davanja željezničkih pogodnosti.

Isto tako su po Omladinskoj sekcijsi kod matice označeni neki novi putevi u Medvednici i obnovljene stare markacije, a mnoge podružnice su na svom području u tom smjeru radile i o tom izvješćivale svoje članove i maticu. Od svih putova, što su ove godine u poslu, svakako je najvažniji i najljepši longitudinalni put u Velebitu koji je ove godine u odsječku od Vel. Alana do Dobara nad Karlobagom dovršen. Tim putem spojeni su sada Oltari sa Oštarijama. Dovršava se nadalje odsječak spojnog puta kamenim hrptom od Krajačeve kuće do

Rossijeve kolibe, a gotovi su putovi, koji s morske strane i iz Stirovače vode na Šatorinu. Te sve putove izgradila je Direkcija šuma na Sušaku po zaslužnom ing. Premužiću, a uz potporu Hrvatskog planinarskog društva. Kolikim ljepotama obiluje taj visinski velebitski put, moći će prosuditi samo oni, koji su ga prošli i upoznali njegovu golemu vrijednost za turizam u Velebitu.

Na predlog dra Krajača uputilo je naše društvo ministarstvu građevina temeljito obrazloženu predstavku za izgradnju ceste uz more od Karlobaga do Triblja, koja bi cesta bila ne samo važna za razvitak turizma u Velebitu i duž hrvatske obale, nego i kao spojnica Hrvatske i Dalmacije preko Obrovca. Time je u toj stvari učinjen prvi korak, a učinilo ga je naše društvo.

13. Građevna djelatnost i pripremne radnje. Da je toliko novaca, kolika projekata i dobre volje kod matice, a naročito kod naših podružnica, bili bi u istinu u zadnje dvije-tri godine postigli rekord u stvaranju novih kuća i skloništa. No uza sve teške prilike raste broj naših domova i skloništa na najljepšim hrvatskim planinama, a sve to iz vlastitih sredstava, bez duga.

Već sam u prošlogodišnjem izvješću napisao o gradnji doma na Risnjaku, pa Vas sada mogu izvijestiti, da je već prizemlje izgrađeno i da će ta kuća za kojih mjesec dana biti pod krovom.

Naša građevinska sekcija, a to su gg. inženjeri Pisačić i Neumann, izradila je nacrte i vodi nadzor nad gradnjom, a naš »planinarski graditelj« Marko Vučelić ulaže mnogo truda, da naš dom na Risnjaku što dostojnije ispadne. Uz matice darovale su i mnoge naše podružnice veće iznose za gradnju doma, pa su tako najljepše dokumentirale planinarsku solidarnost i svijest. Svi takovi darovi objavljeni su u »Hrvatskom planinaru«. Dom leži u visini od kojih 1400 m, do vrha Risnjaka ima 12 minuta uspona, a sa livadice, gdje je dom sagrađen, pruža se krasan pogled na planine Gorskog Kotara i Hrvatskog Primorja, te na more. Dom će sa namještajem konačno stajati oko 300.000 dinara, a otvorenje će biti ove jeseni. Pobliže o domu u ovogod. »Hrvatskom Planinaru« broj 5.

Dne 10. listopada 1931. otvoren je i posvećen »Dom Kraljice Marije« na Mosoru, što ga je uz potporu matice, državnih i samoupravnih vlasti sagrađila naša marna podružnica »Mosor« u Splitu. Od Žrnovnice do Gornjeg Sitna dala je Primorska banovina urediti i proširiti cestu tako, da mogu automobili prolaziti, pa od Gornjeg Sitna do doma imade tek tri četvrt sata uspona po udobnoj stazi.

Otvorenje doma bilo je pravo slavlje hrvatskoga planinarstva, pa je sama ta svečanost, kao i historijat gradnje uz sliku doma opširno opisan u 11. broju prošlogodišnjega »Hrvatskoga Planinara«. Uz »Tomislavov dom« to je najveća naša planinarska kuća, a svojom ljepotom i krasnim položajem može se takmititi s najljepšim kućama domaćih i inozemnih društava.

Ispod gordog Orjena na Orjenskoj lokvi (1594 m) vije se danas stijeg našega društva, gdje je ustrajnim radom naša podružnica u Dubrovniku uz pomoć matice podigla planinarsku kuću, sat ispod Orjena (1895 m). Kuća pruža zaklonište naročito zimi, kad su na Orjenu idealni tereni za skijanje do kasno u proljeće, kad je kupalištna sezona u Dubrovniku već u punom jeku. Taj kuriozum, kao i vanredne ljepote orjenskog gorskog sklopa privlače — od kada je kuća sagrada — mnoštvo domaćih i inostranih planinara i skijaša na jug naše domovine — u snijeg i more. Kuća je dogotovljena i otvorena prošle jeseni, i to je objavljeno u 9. broju našega glasila iz godine 1931.

U susjedstvu Orjena na Biokovu gradi naša podružnica u Makarskoj također planinarsku kuću. Prošle godine izvedene su sve pripreme, a ove će godine po svoj prilici kuća doći pod krov. Time je stvorena mogućnost nenapornog

posjećivanja Biokova, koji svoje strme i visoke stijene ruši u more i dočarava nam sliku pravih alpinskih gorostasa.

Sredinom srpnja prošle godine izgorila je do temelja »Mesićeva kuća« ispod Japetića. Požar je nastao noću, za vrijeme tamo učestalih šumskih požara, a kako je kuća bila drvena, oganj ju je sasvim uništio. Kuća bila je osigurana. Da se nadoknađi taj gubitak, kupila je naša podružnica u Samoboru oveću seljačku kuću u Lipovačkoj dragi, dala je popraviti i urediti i okrstila ju po svom predsjedniku »Šoćećevom kućom«. Otvorena je koncem srpnja 1931.

Podružnica u Varaždinu počinje gradnjom oveće planinarske kuće na Ravnoj gori u Hrvatskom Zagorju i namjerava kuću potpuno urediti i opskrbiti tako, da bude prikladna za ljetovanje. Kuća će, prema nacrtima, biti vrlo reprezentativna, pa će sigurno biti i dobro posjećivana. Time će se ispuniti nade uprave i članova naše agilne podružnice u Varaždinu, a Hrvatsko planinarsko društvo biti će obogaćeno jednom lijepom kućom na šumovitoj Ravnoj Gori.

Naša Ivančica dobila je i drugu kuću na Očuri (617 m), koju je u svrhu promicanja šumarstva podigla uprava lepoglavske kaznione. Otvorenju ove vrlo prikladne kuće prisustvovao je naš predsjednik, a susretljivošću šumske uprave mogu noćiti u toj kući i planinari, što će osobito dobro doći članovima naših zagorskih podružnica. I ako to ne spada u gradevnu djelatnost našega društva, spominjem to ovdje kao važan događaj za razvitak planinarstva u Hrvatskom Zagorju.

Napokon je od velike važnosti osnova podružnice »Bjelašnice« u Sarajevu, po središnjem upravnom odboru, pa dok se riješi pitanje zemljišta, započet će se da podigne kuću na Treskavici planini (2079 m). Nacrti su gotovi i odobreni sa gradnjom. Središnji upravni odbor zaključio je u naredni proračun uvrstiti svotu od Din. 10.000.— za gradnju te kuće na jednoj od najljepših planina Bosne.

U projektu su još gradnje kuća na Jankovcu po našoj podružnici u Osijeku i u okolini Virovitice po našoj tamošnjoj podružnici »Papuku«, pa se nadam, da će do godine moći o tome više izvjestiti, poznavajući agilnost ovih podružnica. Konačno napominjem, da je podružnica »Kalnik« u Križevcima otvorila pitanje gradnje kuće na Kalniku, koja ideja je za sada još u početnom stadiju.

14. Popravci kuća i investicije. Popravljene su kuće na Mirovu u Velebitu i djelomice na Gornjem Jelenju ispod Risnjaka, gdje se sada nalazi pohranjen dio materijala za gradnju kuće na Risnjaku. Ova će kuća trebati većih popravaka, pa će upravni odbor odlučiti, dali će te popravke dati izvesti ili kuću prodati, jer će gradnjom kuće na Risnjaku izgubiti na važnosti.

Na Prekriju u Rudarskoj kotlini unajmljeno je opet prijašnje naše sklonište, a za sklonište na Stojdragi vode se pregovori, jer je dosadašnje naše sklonište kod župnika g. Trbojevića napušteno.

Veću investiciju od oko 40.000 dinara iziskivalo je uvedenje telefona u »Tomislavov dom« na Medvednici, pa je i to početkom ove godine privедено kraju, što znatno olakšava saobraćaj s opskrbnikom, a služi i gostima na uporabu. Društvo je s obzirom na metereološku stanicu pred domom dobilo dozvolu, da za svaki razgovor ubire po 1 dinar, pa će se tako ova skupa investicija i uzdržavanje pruge vremenom amortizirati.

15. Posjećivanje kuća i skloništa u glavnom je bilo prilično. Rekordan posjet imao je »Tomislavov dom«, gdje je zimska sezona bila gotovo bolja od ljetne, jer su uslijed povoljnih snježnih prilika uz planinare posjećivali Sljeme u velikom broju i skijaši i navraćali se u naš dom, a gotovo svake nedjelje priređene su na Sljemenu skijaške utakmice.

Radosna je pojava, da se za Velebit, otkad su kuće sagrađene, sve veći interes pokazuje u inozemstvu, pa ga posjećuju mnogi stranci, a među njima i ugledni alpinisti.

Od ostalih kuća najviše su posjećene kuće na Mosoru, Orjenu, Visočici, Obruču i Ivančici, a kako se za dva dana otvara autobusna pruga Ogulin—Novi, to će sigurno porasti i broj posjetilaca u kući na Bijelim Stijenama, koja se također ima ljetos popraviti.

16. **P r o v a d a n j e g o l e** (t. zv. oplodne) sječe na Medvednici, protiv koje je Hrvatsko planinarsko društvo u više navrata u predstavkama i intervencijama ustalo, našlo je napokon odjeka i u javnosti, pa je povodom novinskih članaka određena po kr. banskoj upravi istraga, kojom će se, nadamo se, dokrajčiti takvo gospodarenje u prirodnom parku grada Zagreba; kakvim je Medvednica već postala. Time će valjda biti za uvijek pokopano i pitanje parcelacije i izgradnje ljetnikovaca na Sljemenu, o čemu je vrlo poučan i stvaran članak napisao naš odbornik i začasni član A. pl. Pisačić u 4. broju ovogodišnjeg »Hrvatskog Planinara«.

Vjerojatno u vezi sa takvom sječom šume na Sljemenu oslabili su znatno i izvori, pa naše društvo sada dozvolom grada poduzima bušenja, da pronade nove žile vode oko »Tomislavovog doma«.

17. **Z a š t i t a g e o l o š k i h o b j e k t a**. Proširujući i nastavljujući svoj rad na zaštiti prirode podnijelo je Hrvatsko planinarsko društvo nadležnim faktorima obrazložen prijedlog za zaštitu geoloških objekata, kao spilja i pećina, poluspilja, jezera i slapova u Kršu, te osamljenih kamenih stupova, kukova i čučavaca; taj prijedlog izrađen je po našem začasnom članu geologu prof. dru. Josipu Poljaku i njime je poduprt stručni prijedlog geološko-paleontološkog odjela muzeja u Zagrebu, koji je svoj prijedlog svestrano obradio, dočim naš prijedlog sadržaje samo one geološke objekte, koji su u uskoj vezi s alpinizmom i naročito zanimaju šire krugove planinara. S prije već podnesenim prijedlozima o zaštiti flore i faune ovim svojim prijedlogom upotpunjava naše društvo svoju zadaću o zaštiti prirodnih krasota i rijetkosti hrvatskih planinskih krajeva.

18. **N o v i o p s k r b n i k u »T o m i s l a v o v o m d o m u«** Mirko Petanjek preuzeo je nakon odlaska prijašnje opskrbnice koncem listopada 1931. opskrbu, pa je s njime sklopljen ugovor, donekle preinačen u korist društva. Uvažavajući teške prilike snizio je središnji upravni odbor znatno cijene jelu i piću u »Tomislavovom domu« tako, da cijene nisu veće od onih u srednjim zagrebačkim gostonama, i ako je doprema na Sljeme znatno skuplja.

19. **P r i p o m oć H r v a t s k o m Z a g o r j u**. Hrvatsko planinarsko društvo odazvalo se pozivu oblasnog odbora Crvenog Križa u Zagrebu i darovalo 1.000 dinara kao pripomoć narodu u Hrvatskom Zagorju, kojemu je tuča i ciklon uništila prošle godine sav prirod. Osim toga poslalo je naše društvo svoj doprinos za gradnju kapelice na Sljemenu i kupilo nekoliko srećaka za izgradnju katoličke katedrale u Beogradu.

20. **S u b v e n c i j e**. Na molbu našega društva podijelila je komora za trgovinu, obrt i industriju u Zagrebu, turistički odsjek, 3.000 dinara za izdavanje brošure eng. Premužića o turističkom uredjenju otoka Raba (vidi »Hrvatski Planinar« broj 1 iz 1932.). — Na molbu naše društvene uprave podijelila je ista komora za trgovinu, obrt i industriju, turistički odsjek, našoj foto-sekciji potporu od D 1.000 za priredbu fotografiske izložbe na proljetnom velesajmu u Zagrebačkom Zboru. Uglednoj upravi zagrebačke komore izričemo i na ovom mjestu našu usidnu hvalu!

Za gradnju kuće na Plitvičkim Jezerima zamolili smo iz turističkog proračuna savske banovine subvenciju od 100.000 dinara, no do sada nismo dobili tješenja.

21. Zabave nije ove godine društvo priredjivalo, jer je uslijed teških životnih prilika uspjeh bio vrlo dvojen, pa središnji upravni odbor nije htio društvo sa eventualnim financijalnim neuspjehom opteretiti, pošto je već prošlogodišnja čista dobit od zabave bila dosta malena.

22. Savez planinarskih društava Jugoslavije. Kongres saveza održan je u Zagrebu dne 14. i 15. studenoga 1931., na kojem su bila zastupana sva savezna društva po svojim delegatima. Pročitano je izvješće uprave saveza, a glavna točka dnevnog reda na kongresu bila je izmjena saveznih pravila više administrativne prirode. Od važnijih izmjena u pravilima spominjem, da je određeno za sada sjedište saveza u Ljubljani, ali savezni kongres može sjedište i drugamo prenijeti. Zatim je saveznim pravilima određeno, da svako društvo imade dati doprinos od 30 para po članu za saveznu upravu, što bi za nas iznašalo oko 2.000 dinara godišnje. Ovaj se doprinos imade upotrijebiti za administrativne i propagandne svrhe savezne uprave. Pravila su po vlasti nedavno odobrena, a naredni kongres će se održati u Mariboru. Saveznom predsjednikom izabran je privremeno dr. Tominšek, a tajnikom dr. Pretnar sadašnji predsjednik SPD-a.

23. Asociacija slavenskih planinarskih društava, u kojoj je, preko našega saveza, učlanjeno i Hrvatsko planinarsko društvo, održala je svoj kongres od 12. — 15. rujna 1931. u Lavovu, na kojem je sudjelovao kao delegat našega saveza i naš predsjednik g. Josip Pasarić. Na kongresu primljeno je više važnijih zaključaka, a među ostalim i izdavanje povremenog turističkog časopisa »Slovański Obzor«. Po određenom redu ove je godine sjedište Asocijacije u našoj državi, pa je predsjednikom Asocijacije za ovu godinu izabran naš predsjednik g. Josip Pasarić. Zaključeno je, da se kongres Asocijacije održi ove godine u Zagrebu, no uslijed teških privrednih prilika odlučio je središnji upravni odbor, da predloži putem saveza Asocijaciji odgodu ovoga kongresa kod nas.

24. Reciproitet sa stranim društvima ostao je isti kao i prijašnje godine.

25. Društvene sekcije kod maticе: Putna blagajna izvršila je i ove godine svoju zadaću potpuno, davajući dva puta mjesečno kroz cijelu godinu sa troškom od 16.000 dinara prilike svojim članovima, da uz pogodnost besplatne vožnje posjete najlepše planine Hrvatske i Slovenije.

Na godišnjem sastanku, održanom dne 26. veljače 1932. izmijenjen je donekle pravilnik putne blagajne i izabran novi upravni odbor na čelu sa g. Josipom Vučakom. — Foto-sekcija pretrpila je dosta osjetljivi gubitak, jer su pri-godom požara Bartulićeve palače prokvašene baš najljepše slike iz njezine zbirke i uništeno desetak diapositiva. Osim toga članovi nisu mogli sve do sada služiti se tamnom izbom, jer je morala u novim društvenim prostorijama biti tek uz neke tehničke teškoće uredena. Od 23. — 30. travnja 1932. priredila je Foto-sekcija u Zagrebačkom Zboru na velesajmu izložbu fotografija svojih članova, naših podružnica i saveznih planinarskih društava pod naslovom »S kamерom u prirodi i domu«, gdje je bila izloženo 250 slika svakovrsnih motiva, no u velikoj većini naravno planinarskih. Izložba je u javnosti i glasilima dobro ocijenjena, a podijeljeno je i 15 nagrada, osnovanih po Foto-sekciji i trgovinama foto-materijala. Posredstvom Foto-sekcije održao je njezin član i odbornik g. Ljudevit Griesbach uspjela foto-planinarska predavanja u Zagrebu i Ivancu.

Godišnji sastanak održan je 3. o. m., gdje je izabran pročelnikom dr. Zlatko Prebeg. — *Ski-sekcija* a razvila je ove zimske sezone pod vodstvom pročelnika g. ing. Badovinca veliku aktivnost. Potporom matice održala je od 22. do 29. veljače o. g. ski-tečaj na Sljemenu pod vodstvom učitelja skijanja gosp. Forstnerića, a sredinom veljače odašlala je više naprednih mlađih članova u Planicu na osamdnevni tečaj, koji je vodio poznati slovenski skijaš ing. Janša. Isposlivala je nadalje svojim članovima nabavu skija uz povoljnije uvjete, a priredila je zimus 2 utakmice, i to 17. siječnja klubsku utrku za prvenstvo Hrvatskog planinarskog društva, a 28. veljače utrku za prvenstvo Medvednice. Osim toga su članovi u velikom broju sudjelovali na svim zimsko-sportskim priredbama na Sljemenu, Samoboru i Delnicama i odnijeli lijep broj nagrada, naročito skijašice. Rezultati objavljeni su u »Hrvatskom Planinaru«.

Omladinska sekcija na svom je godišnjem sastanku od 14. III. o. g. djelomice izmijenila svoja pravila, po kojima se ukida posebna članarina, a imovina je predana matici na čuvanje. Nadalje je zaključeno, da omladinska sekcija djeluje samo ljeti, a da zimsko-sportske priredbe i izlete zimi prepusti *Ski-sekciji*.

Omladinska sekcija sa svojim članovima sudjelovala je gotovo na svim izletima i sada sistematski obnavlja markacije na Medvednici, a označuje i nove puteve. — *Glazbena sekcija* odsvirala je prestanak, pa mogu samo akordom u molu završiti izvješće o pokojnici. Kako se razabire, uglavnom se rad naših sekcija razvijao vrlo živo, pa je time i društvenost vrlo porasla. Sjednice i sastanci sekcija održavaju se u društvenim prostorijama gotovo svake sedmice.

26. Umrli su: raš začasni član i učenjak — astronom dr. Oton Kučera, te članovi Ljudevit Bučan, Ivan Elias, Dragutin Hack, Andrija Haraminčić, dr. Hinko Horvatić, Slavko Jonke, Julije Rojko, Paula Stahuljak, Ivan Trtanj, Zlatko Ubl, Dragutin Velček, Danica Vidović, Anton Vrklijan i Tomo Zajc. Slava im!

Time završavam prvi dio moga izvješća o radu matice i prelazim na izvješće o radu naših podružnica.

B) Društvene podružnice

Velika većina naših podružnica ispunila je svoju zadaču koliko su kojoj prilike dopuštale. Nekoje su postigle vanredne rezultate, pa služe na čast i ponos Hrvatskom planinarskom društvu.

Podružnica »Železna gora« u Čakovcu

održala je 29. svibnja o. g. svoju glavnu skupštinu, te je izabran predsjednikom g. Blaž Ilijanić. Imade 67 članova. Priređeno je po 10 izleta na Kalnik, Ivančicu, Plitvička Jezera, Pohorje, Triglavski masiv, Senj i Sušak, te obavljenja markacija od Budinčine na Ivančicu. *Ski-sekcija* broji 12 članova, te je marljivo trenirala. Votirala je već 13.000 dinara za gradnju kuće na Ravnoj Gori, od koje gradnje će njezini članovi imati mnogo koristi kao jedne od najbližih planinarskih kuća.

Podružnica »Ravna gora« u Varaždinu

održala je 13. ožujka glavnu skupštinu pod predsjedanjem prof. Krešimira Filića. Podružnica broji 106 članova i priredila je 11 skupnih izleta na Ivančicu, Ravnu goru, Plitvička jezera, te održala 3 predavanja u Pučkom sveučilištu. Osnovana je Foto-sekcija, koja kani na jesen prirediti izložbu pod naslovom »Hrvatsko Zagorje«. Podružnica je u glavnom zaokupljena gradnjom kuće na Ravnoj gori, koju ove godine započinje.

Podružnica »Ivančica« u Ivanču

održala je 29. svibnja 1932. glavnu skupštinu pod predsjedanjem dra Alberta Spilera, te je ovom skupštinom ujedno proslavila deset-godišnjicu svog ponovnog osnutka i uspješnog rada. Broji 61 člana. Priredila je više izleta u okolicu, a od tih u svibnju jedan kroz Hrvatsko Zagorje zajedno sa Foto-sekcijom. Četiri člana uspela su se na Grossglockner.

»Pasarićeva kuća« na Ivančici dobro je posjećena, te je prošle godine imala 562 upisanih gostiju. Osnovana je Foto-sekcija, koja je u veljači priredila pod pokroviteljstvom predsjednika matice g. J. Pasarića vrlo uspјelu izložbu u Ivanču i kasnije u Varaždinu, o kojoj je izišlo posebno izvješće u 3. broju ovogodišnjeg »Hrv. Planinara«, i sudjelovala na izložbi Foto-sekcije matice u Zagr. Zboru.

Podružnica priredila je i jednu uspјelu zabavu.

Podružnica »Strahinjščica« u Krapini

održala je 14. travnja 1931. glavnu skupštinu pod predsjedanjem g. Branimira Latinčića. Broji 29 članova. Priredila je 35 izleta na Strahinjščicu, Brezovicu, Boč i Pohorje, i obnovila je markacije na Strahinjščici i Brezovici. Glavna skupština povjerila je odboru akciju za gradnju skloništa ili piramide na Strahinjščici.

Podružnica »Oštrc« u Zlataru

nije poslala izvješće o glavnoj skupštini. Broji 34 člana, a priredila je 8 izleta na Ivančicu i obnovila markacije od Belca na Ivančicu.

Podružnica »Japetić« u Samoboru

održala je pod predsjedanjem predsjednika g. Šoića dne 18. lipnja 1932. svoju glavnu skupštinu. Broji 160 članova, a priredila je 66 izleta uz sudjelovanje od 421 člana. Osim izleta u okolne planine, priređeni su izleti na Mrzlicu, Skradski vrh i Zeleni vir, Kalnik, Ozalj, grad Brlog, Lovćen, Cetinje, Orjen, Mostar, Sarajevo i Plitvička Jezera. Podružnica je kupila kuću u Lipovačkoj dragi, o čemu sam izvjestio kod građevne djelatnosti, a isto tako o unajmljenju kuće na Prekrižu. Održala je 2 društvena sastanka i Silvestrovo veče u Šoićevoj kući. Nanovo je označen put iz Oštrca preko Lipovca do Šoićeve kuće i obnovljene su sve stare markacije.

Podružnica »Plesivica« u Jastrebarskom

održala je 15. lipnja glavnu skupštinu pod predsjedanjem g. Josipa Brkića. Broji 43 člana i priredila je 3 izleta i to u dolinu Vrata do Aljaževog doma, Vintgar, Bled, Bohinjsko jezero te slap Savice, nadalje na Okić-grad i Domašku Goru.

Podružnica »Martinščak« u Karlovcu

održala je 23. ožujka 1932. glavnu skupštinu pod predsjedanjem g. Milana Zemljaka i u prisutnosti predsjednika matice g. J. Pasarića. Broji 104 člana, a njezina Putna blagajna održala je 7 izleta i to na Risnjak, Klek, Bitoraj, Mojstrovku, Bijele stijene, Sv. Goru i Okić-grad. Novo označen je put na Martinščak, pa podružnica sistematski obnavlja stare markacije.

Podružnica »Vinica« u Dugořesí

broji 55 članova i izvela je nekoliko izleta u manjim skupinama. Poznati foto-amater g. Koranek održao je nekoliko predavanja sa projekcijama i gosp. Dr. B. Gušić.

Podružnica »Klek« u Ogulinu

nije poslala izvješće, nego pismo, u kojem obećaje 2000 dinara za gradnju kuće na Risnjaku.

Podružnica »Runolist« u Lokvama

broji 10 članova i priredila je 1 izlet na Risnjak sa 8 članova. Imade skijašku sekciju od 5 članova. Izvješča nije o glavnoj skupštini poslala.

Podružnica »Jelenc« u Gerovu

broji 17 članova i priredila je 3 izleta na Risnjak i izvor Kupe. Označila je nove putove na Snježnik, Risnjak i na Jelenc.

Podružnica »Učka« u Kastvu

održala je skupštinu 29. svibnja 1932. u Zametu, kojom prilikom je prof. Štromar održao predavanje o Obruču. Broj članova iznaša 32. Priredila je 2 izleta u okolicu i označila putove Kastav—Trstenik i obližnje šume. Obnovljene su stare markacije. Predsjednikom izabran je dr. Franjo Jelušić.

Podružnica »Velebit« na Sušaku

održala je 21. travnja 1932. glavnu skupštinu, koju je vodio predsjednik dr. Dinko Vitezić. Broji 381 člana. Izletnička sekcija priredila je 14 izleta na Obruč, Risnjak, Tuhobić, Bitoraj, Bijele Stijene, itd. i provela je markaciju Platak — Gorničko—Obruč. Speleološka sekcija istraživala je na svojim izletima spilje u okolini Fužina, Lokava i Delnica. — Ski-sekcija priredila je 23 izleta sa 603 učesnika po Gorskom kotaru, većinom u Delnicama i na Platiču, te su članovi sekcije nastupali na svim utakmicama u Delnicama. — Foto-sekcija uredila je tamnu izbu i održala tečajeve za početnike. Zajedno s podružnicom »Mosor« u Splitu priredila je uspjele izložbe na Sušaku i u Splitu, a sudjelovala je s vrijednim materijalom i na izložbi u Zagrebu. Predavanja održano je 8, i to ing. Ante Premužić 2 predavanja o Velebitu, dr. H. Emili 2 predavanja o prvoj pomoći u planinama, Dr. Dinko Vitezić 2 predavanja o Obručkom sklopu, Đuro Pany o razvitku planinarstva u Dubrovniku i Tade Mateljan o planinama oko Dubrovnika. U pokladama priređena je vrlo uspjela zabava. Novo osnovana je šumska sekcija, koja će pod stručnim vodstvom nastaviti dosadašnji rad podružnice na pošumljivanju Krša.

Podružnica »Snježnik« u Krasici

održala je 18. lipnja svoju glavnu skupštinu, na kojoj je izabran predsjednikom g. E. Frančišković. Podružnica broji 25 članova i priredila mnogo izleta na Medvedak, Zeleni vir, Viševicu, Tuhobić, Veliki Pliš, Bitoraj, Snježnik, Risnjak, itd. Održala je više sastanaka, 2 čajanke, i uspjelu pokladnu zabavu.

Podružnica »Senjsko Bilo« u Senju

broji 10 članova i gotovo da je već nema. Izvješča o radu nije poslala, kao ni o imovinskom stanju.

Podružnica »Zavižan« u Sv. Jurju

broji 18 članova, te je pod predsjedanjem g. Šime Vidmara održala dne 17. svibnja 1932. svoju glavnu skupštinu. Izvela je 4 veća i više manjih izleta u Velebit i održala svakog mjeseca društveni sastanak.

Podružnica »Mali Rajinac« u Otočcu

pod predsjedanjem g. Ivice Žubrinića održala je dne 17. travnja 1932. svoju glavnu skupštinu. Izvela je 8 društvenih izleta na Šatorinu, Tulove Grede, Crnopac, Veliku Kapelu i Plitvička jezera. Na planinarskom sijelu održao je g. Franjo Častek predavanje o svrši i razvitku hrvatskog planinarstva. Članova broji 27.

Podružnica »Visočica« u Gospicu

pod predsjedanjem g. Ivana Gojtana razvija i dalje živu djelatnost. Broji 369 članova. Izvela je preko 20 izleta gotovo na sve znatnije vrhove južnog i srednjeg

Velebita, a najviše na Visočicu, gdje je Gojtanov dom. — Speleološka sekcija broji 8 članova, a Foto-sekcija 9 članova. Društveni sastanci održani su svake srijede, a zimi 2 zabave i 1 planinarsko veče. Sagrađen i označen je novi nogostup od podnožja Velebita do blizu Vodica prema Visočici, a obnovljena je markacija Gospić—Visočica—Tadina glavica. Izdala je više lijepih razglednica sa južnog Velebita. Glavnu skupštinu održala je 21. veljače 1932.

Podružnica »Crnopac« u Gračcu

ima 12 članova, a izvješća o skupštini nije poslala. Održala je 8 skupnih izleta uz dobro učešće članova i to na vrhove južnog Velebita i na slapove Une kod Martinbroda.

Podružnica »Svilaja« u Sinju

broji 29 članova, a izvješća o radu ne šalje.

Podružnica »Mosor« u Splitu.

održala je 3. ožujka glavnu skupštinu pod predsjedanjem prof. U. Giromettem i broji 300 članova. Turistička sekcija priredila je 43 izleta uz sudjelovanje 1120 članova i to duž srednjeg toka rijeke Krke, na Golja-planinu, Mosor, Kozjak, Vilajicu, Opor, Biokovo, Vidovu Goru na Braču, Zmijsku Goru na Pelješcu, pa Kujaču, Hrebljinu i Vitorog u Bosni, Južni Velebit, slovenske i austrijske Alpe te Zugspitze (1 član). — Prosvjetna sekcija priredila je 13 predavanja iz područja turistike i prirodnih nauka. Predavali su gđ. dr. Ercegović, prof. Girometta i prof. Rubić. Sekcija za markacije označila je 3 nova puta, koja vode od Srinjina, Dubrave i Gornje Žrnovnice do planinarskog doma na Mosoru i obnovila oznake na putu od Velikog Kabla i Šipačke do doma. Postavljeno je 14 orientacionih ploča i izradena je pregledna karta Mosora. — Foto-sekcija priredila je zajedno s podružnicom na Sušaku izložbu u Splitu i izdala je oko dvadeset vrsti dopisnika i znatno povećala zbirku negativa. — Speleološka sekcija dovršila je uređenje spilje Vranjače, koju je u posljednje 2 godine posjetilo preko 5000 posjetnika. — Šumska sekcija nastavila je rad o pošumljivanju krša, priredila 2 šumska dana, održala više predavanja, a napisano je i više članaka o gajenju i zaštiti šuma. — O dovršenju i otvorenju doma na Mosoru izvjestio sam na drugom mjestu. — Humana sekcija sakupila je velike količine hrane i obdarila sirotinju dalmatinske Zagore, priredivši 2 dobrotvrerna pohoda u sela lećevičke, mučke, trogirske, drniške, kliške i poljičke općine.

Podružnica »Biokovo« u Makarskoj

broji 45 članova, priredila je prošle godine 9 izleta na Biokovo i Mosor. Predsjednik g. ing. Oraš održao je 2 predavanja članovima i skautima o turizmu, napose o prometu stranaca u Makarskoj, te o znamenitostima na horizontu sa Vošca. O gradnji kuće na Vošcu izvjestio sam naprijed. Markacije na Biokovu su obnovljene, a od lugarske kuće »Lokva« do vrha Biokova sv. Jure izgrađen je novi lijepi put u duljini od 3 km.

Podružnica »Orjen« u Dubrovniku

održala je dne 17. ožujka 1932. glavnu skupštinu pod predsjedanjem g. Dra. Đure Orlića. Broji 120 članova, a priređena su 42 društvena izleta sa 407 učesnika na Orjen, Lovćen, Jezerski Vrh, Stirovnik, Subru, i Reovačke grede. Skijaških izleta izvedeno je 9 sa 144 učesnika. Osim toga je ski-sekcija priredila 15. II. o. g. utakmicu juniora na pruzi: Vrbanje — Mokri Do.

Spiljarska sekcija priredila je u prošloj godini četiri čisto naučna izleta u spilje na Grepćima, a njen proč. M. Kusijanović obišao je mnogo novih pećina i jama, tražeći nepoznate još podzemne dvorove. Foto-sekcija snima ljepote

dubrovačke okoline i sudjelovala je sa uspjelim snimkama na izložbi foto-sekcije maticе u Zagrebu. O planinarskoj kući na Orjenu izvjestio sam naprijed. Društveni sastanci drže se svakog četvrtka, na kojima se spremaju daljnji izleti.

Podružnica »Bjelašnica« u Sarajevu

održala je 16. siječnja glavnu skupštinu pod predsjedanjem dra. I. Flegera. Broji 133 člana i održala je 38 izleta sa 302 izletnika. Markirani su putovi od stanice Ivančići do Krivojevačke spilje i od stanice Pazarić—Vrelo Kradenik—Hranisava. Ski-sekcija razvila je živu djelatnost i priredila utakmicu u sanjkanju. Članovi foto-sekcije snimali su mnoge prirodne ljepote i izlagali slike u Sarajevu i Zagrebu s velikim uspjehom. Predavanja održao je prof. Rendeo o Treskavici, prof. Zaplata o našim zmijama otrovnicama, dr. Fleger o upotrebi seruma pri ujedu zmija. O pripremama za gradnju kuće na Treskavici već sam izvjestio.

Podružnica »Jankovac« u Osijeku

broji 77 članova na čelu sa predsjednikom drom Firingerom. Priredila je 15 izleta uz brojno sudjelovanje i to na Papuk, Drenovac, Veliku—Jankovac, Jelenograd, Krndiju, Sovsko jezero, Orahovicu i Našice, gdje se 2 puta održao tečaj za skijanje. Jedan izlet u Jankovac prireden je sa posebnim vlakom i 500 učesnika-građana. Ski-sekcija broji 23 člana, foto-sekcija, koja je sudjelovala i na izložbi u Zagrebu, broji 9 članova, a Kajak-sekcija 30 članova.

Podružnica »Vrani kamen« u Daruvaru

osnovana je pod kraj prošle godine i broji 32 člana. Od osnutka na čelu podružnice bila je gđa. Marija udova Majersky, pa je to prva žena-predsjednica u »Hrvatskom planinarskom društvu«. Skupštinu je održala 2. travnja, te je predsjednikom izabran g. Dragutin Eberhardt. Prof. Bolčić održao je predavanje o kulturno-socijalnoj zadaći planinarstva i o kristalima. Izlet je održan na Pogoni Vrh.

Podružnica »Čaklovac« u Pakracu

reorganizirala je svoj rad i održala glavnu skupštinu 8. svibnja 1932., gdje je izabran predsjednikom g. Svoboda. Broji 37 članova.

Podružnica »Papuk« u Virovitici

održala je 6. ožujka 1932. svoju glavnu skupštinu pod predsjedanjem g. Lovre Bakotića. Broji 73 člana, a izvela je više izleta u okolicu, na Kalnik, Jankovac i Papuk uz sudjelovanje od 47 članova. Podružnica priredila je planinarsku redutu i Nikolinjsku zabavu, koje su dobro uspjele. Za vrijeme zimskih mjeseci drži svake sedmice po 2 društvena sastanka u svojim prostorijama. Kako sama dosad nije gradila, podupirala je maticu i ostale podružnice s prinosima za gradnju kuća.

Podružnica »Bilo« u Koprivnici

održala je 1. lipnja glavnu skupštinu pod predsjedanjem g. Milivoja Somogyia. Broji 30 članova. Poduzet je skupni izlet na Sljeme sa 10 učesnika i pojedinačni izleti u Alpe i Dinarske planine. Novim predsjednikom izabran je g. Paklec.

Podružnica »Kalnik« u Križevcima

broji 44 člana. Priredila je 6 skupnih izleta na Kalnik, Golicu, Kamničke Alpe, Plitvička Jezera i Triglav. Obnovljene su stare markacije na Kalnik. Osnovana je ski-sekcija, a foto-amateri članovi sudjelovali su na izložbi foto-sekcije maticе u Zagrebu. U projektu je gradnja kuće na Kalniku.

BLAGAJNIČKO POSLOVANJE HRV. PLANINARSKOG DRUŠTVA U ZAGREBU U G. 1931.

Primitak

Izdatak

	Din	P	Din	P	Din	P
Saldo u blagajni 1./1. 1931.	4.185	58	Članarina: Provizija za ubiranje	3.308	—	
Članarina: Doprinosi članova	81.945	—	Poslovni prijatelji: Doznake i polozi	351.062	72	
Doprinosi za gradnje kuća od članova	17.085	—	Podružnice: Razna terećenja	41.695:62	74	
Upisnine: Novi članovi	6.195	—	1/3 članarine odpis	12.858:12		
Iskaznice: Doprinosi za novo izdane iskaznice	5.323	—	Znakovi: Nabavke novih znakova	2.800	—	
Poslovni prijatelji: Tekući računi primici i odborenja	354.695	85	Zabava: Razni izdatci	31.905	25	
Podružnice: Doznake i odobrenja	29.835:—		Vodiči: Odobrenja i isplate provizije	785	—	
1/3 propisane članarine 26.013:43	55.848	43	Uvjerenja: Nabava novih tiskanica	800	—	
Znakovi: Za utržak prodanih znakova	8.670	50	Kuće i skloništa: Ivančica osiguranje	250:—		
Zabava: Bruto prihod	42.243	—	Smrekovac popravci	264:—		
Vodiči: Utržak i povratak publikacija	3.678	20	Rož. Lukovi osig.	316:—		
Uvjerenja: Za pogodovne vožnje	1.922	—	Mirovo: Popravci	319:—		
Kuće i skloništa: Ivančica	1.000:—		Bij. Stijene popravci	474:—		
Zavijan	616:—		Gornje Jelenje: Popravci	999:—		
Sekcije: Skl. sekcija primitak za znakove	1.440:—		Prekržje: Popravci	1.050:—		
Foto sekcija primitak za razglednice	979:50		Zavijan: Čuvat i popravci	2.740:—		
Darovi: Trg. komora i Nar. banka	7.000:—		Visočica: Investicije Orien:Doprinos gradnje	6.676:66		
Podružnice:	5.715:—		Risnjak: Dopr. gradnje	32.000:—		
Privatnici: članovi	1.724:—			36.062:50		
Piramida: Ubvana pristupnina	6.260	—	Sekcije: Glazbena sekcija trošak	81.151	16	
Kamati: Na uloske vezanih doprinosova	28.452	50	Ski sekcija: Razne nabavke	620:—		
			Kamati: Odobrenje opskrbniku za kauciju	2.399:50	3.019	50
			Piramida: Nabava blokova za pristupnину	1.000:—	1.000	—
				470	470	—

Hrv. Planinar: Preplate	34.173·15		Hrv. planinar: Tisk lista	54.420·50
Oglaši	21.92 —	56.075	Honorari saradnici	
Dom na Sljemu: Noćarina	62.750·90		Povidba za oglase	24.371·40
Utržak pića	117.429·50		Odprema lista	1.650·37
Pristupnina	15.300 —			992·24
Naknade oštećenog inventara	6.892·50	202.442	Predavanja, Nabava diapozitiva i honorari	81.434
Prodane ulaznice	5.954 —	2.413	Dom na Sljemu: Nabavke pića	3.009
Povratak parbenih troškova Naknada za tiskalice	1.516·30		Plaćena trošarina	36.309·50
Naknada poštarine	474·15		Provridba opskrbnika	12.578·90
Doprinosi za izložbu : Kata- lozi	440 —	8.384	Popravci i uzdržavanje kuće	14.159·66
			Uvedenje telefona	43.207·18
				24.998 —
			Troškovi: Plaća namještenika	131.253
			Stanarina	60.750 —
			Bolno podpora blagajna	29.250 —
			Tiskalice i poslovnička	2.828·70
			Poštarna i osiguranja	19.475·25
			Rasvjeta i ogrijev	6.577·50
			Porezi i prirezi	5.026·90
			Markacije i putevi	3.617·50
			Propaganda i reklame	8.304·50
			Trošak izložbe u ZZ 1931.	4.762·50
			Parbeni troškovi	2.301·90
			Razni sitni troškovi	6.094 —
				7.519·25
				156.508 —
			Saldo: u blagajni koncem god. t. j	31/12. 1931.
				1.233 64
				904.294 26

Josip Pasarić, predsjednik v. r.

U Zagrebu, dne 31. prosinca 1932.

Stjepko R. Korov, blagajnik v. r.

N A D Z O R N I O D B O R:

Franjo Čolnik v. r.

Stjepan Benčić v. r.

Ivka Crnetić v. r.

Podružnica »Gvozd« u Sisku

pod predsjedanjem g. V. Borovečkog izvela je prošle godine 16 planinarskih i skijaških izleta sa 139 učesnika. Broji 94 člana, od toga ski-sekcija 15 članova. Priredila je i 2 uspjele zabave. Izleti su priređivani na Pecko Jezero, Kraljevčane, Delnice, Golicu, Vintgar-Bled, Plitvička Jezera, Banjaluku, Brod, Golu Plješevicu, Svetu Brdo, Kum, Sv. Goru, Visočicu, Strahinjšćicu i Sljeme.

Podružnica »Zrin« u Petrinji

broji 60 članova i stoji pod vodstvom predsjednika g. Matije Filjaka. Prošle godine izvela je 11 izleta u okolicu, na Zringoru, Plitvička Jezera, Split i Hvar, Sv. Brdo, Starigrad, Jablanac, Vel. Alan, Izvor Kupe i Gornje Jelenje, na Boč, u Planicu, Aljažev dom te Mangart. Namjerava postrojeću piramidu na Cepelišu povisiti za 5—6 metara, te je gradu već pripravila.

Podružnica »Kamenjak« na Rabu

započela je djelovanje tek pred nekoliko dana i stavila si je u zadaću vrlo lijep i obilat program rada na prirodnim ljepotama otoka Raba.

O podružnicama »Bilogora« u Bjelovaru, »Risnjak« u Delnicama, »Medvednica« u Dol. Stubici, »Viševica« u Fužinama, »Skradski vrh« u Skradu, »Rudač« u Srp. Moravicama, »Grčmovača« u Starigradu i »Risovac« u Kninu nemamo nikakvih podataka ni izvešća unatoč mnogim opomenama. Ovakav nemar treba požaliti i sreća je da je to tek malen dio naših podružnica, koje i ako imaju sjedište u najljepšim našim krajevima, ne znaju cijeniti te ljepote, kao što to čine ostale naše vrijedne podružnice diljem naše lijepe hrvatske domovine.

Time završavam svoje izvješće i molim glavnu skupštinu, da ga primi na znanje.

Predsjednik: Prima li glavna skupština izvješće g. tajnika na znanje?
Prima se jednoglasno s odobravanjem.

III. IZVJEŠĆE BLAGAJNIKA.

Predsjednik: Prima li glavna skupština izvješće g. blagajnika na znanje?
Prima se jednoglasno s odobravanjem.

IV. IZVJEŠĆE NADZORNOG ODBORA.

G. Stjepan Benčić u ime nadzornog odbora čita slijedeće izvješće:

Slavna glavna skupštino! U smislu propisa i društvenih pravila Hrvatskog planinarskog društva, središnjice u Zagrebu, čast nam je predložiti slijedeći naš izvještaj: Mi smo točno ispitali godišnje račune i bilancu za poslovnu godinu 1931. i pronašli, da su isti u redu sastavljeni i da se potpuno slažu sa po nama pregledanim poslovnim knjigama. Molimo slavnu glavnu skupštinu, da nam podijeli zamoljenu razrješnicu. U Zagrebu, dne 23. juna 1932.

Nadzorni odbor:

Stjepan Benčić

Ivka Crnetić

Predsjednik: Prima li glavna skupština ovo izvješće nadzornog odbora na znanje?

Prima se jednoglasno.

V. PODIJELJENJE ODRJEŠNICE UPRAVNOM I NADZORNOM ODBORU.

Na upit predsjednikov podijeljuje glavna skupština jednoglasno odrješnicu upravnom i nadzornom odboru.

VI. ODOBRENJE GODIŠnjEG PRORAČUNA.

Blagajnik g. Stjepan Korov čita prijedlog godišnjeg proračuna za godinu 1932/33.:

PRORAČUN

H. P. D-a Središnjice u Zagrebu za godinu 1932/33.

Primitak

Izdatak

Članarina 3.000/25—		Stanarina	24.000
500/12'50	81.250	Plaće namještenika . . .	60.000
Doprinosi gradnje kuća		Hrv. Planinar	75.000
3500/5'—	17.500	Gradnja kuća	35.000
Upisnine novi članovi		Uzdržavanje kuća	30.000
400/15'—	6.000	Doprinos za dom	10.000
Članarine podruž. 1/3 .	12.000	Poslovница i tiskanice .	20.000
Znakovi i iskaznici .	4.000	Pošta i telefon	10.000
Slijeme:		Ogrijevi i rasvjeta	6.000
Noćarina 40.000—		Porezi i prirezi	5.000
Pristupnina 10.000—		Osiguranja i bol. podp.	
Dohod. pića 30.000—	80.000	blagajna	6.000
Piramida pristupnina .	5.000	Propaganda i putnički	
Planinar:		troškovi	8.000
Pretplate 36.000—		Sekcije	5.000
Oglasni 24.000—	60.000	Markacije i putevi	3.000
Edicije i vodići	10.000	Mape i knjižnice	3.000
Kamati na uloške . . .	20.000	Predavanja	2.000
Razni prihodi	14'250	Članarina	2.000
		Razni nepredvidjeni i-	
		datci	6.000
	310.000		
			310.000

ZAGREB, dne 23. lipnja 1932.

Josip Pasarić, predsjednik

Stj. R. Korov, blagajnik

Predsjednik: Prima li glavna skupština ovaj proračun?

Prima se jednoglasno.

VII. PRIJEDLOZI UPRAVNOG ODBORA, PODRUŽNICA I ČLANOVA.

Predsjednik g. Josip Pasarić saopćuje, da je središnji upravni odbor stvorio zaključak, da se g. Emil Weisse de Polna, koji je dobrotvor i već 58 godina član našega društva, za njegove zaštige prama »Hrvatskom Planinarskom Društvu« izabere začasnim članom, pa to, uz obrazloženje, kakovo je u tajničkom izvješću, predlaže ovoj glavnoj skupštini na prihvat i odobrenje. — Prima se jednoglasno s odobravanjem.

Tajnik g. Josip Vučak iznalači prijedlog središnjeg upravnog odbora za imenovanje delegata i zamjenika za kongres Saveza planinarskih društava Kra-

ljevine Jugoslavije. Prema tome prijedlogu bili bi delegati: Josip Pasaric i dr. Zlatko Prebeg, a zamjenici: Mirko Bothe i Josip Vučak. Prima se.

Tajnik g. Josip Vučak iznaša prijedlog, da bi u ime »Hrvatskog Planinarskog Društva« bio delegiran u Zagrebački zimsko-športski podsavet odbornik g. Viktor Šetina. Prima se.

Tajnik g. Josip Vučak čita pravodobno stigli prijedlog g. Dragutina Ranta, da odbor poradi oko toga, da se opet uvede trokratna željeznička pogodnost za pojedince i to samo za uskrsnjih i duhovskih blagdana i od 1. do 31. kolovoza (razumije se samo uz jednokratno putovanje tamo i natrag).

G. Čiro Bronić predlaže, da se treće putovanje produži i na mjesec srpanj, jer mnogi baš u srpnju putuju.

Skupština prima prijedlog g. Ranta sa dodatkom g. Bronića i upućuje ga odboru.

VIII. IZBOR JEDNE TREĆINE ODBORNIKA I POPUNJENJE ODBORA.

Predsjednik g. Josip Pasarić saopćuje, da je ove godine istekao trogodišnji mandat njemu kao predsjedniku i slijedećim odbornicima: ing. Zvonimiru Badovincu, Antonu Gladu, Stjepanu Jerkoviću, dru. Ivanu Krajaču, Dragutinu Mihajloviću i Viktoru Šetini, dok je ispraznjeno mjesto odbornika Vlatka Zenza, koji se zahvalio tokom godine.

Prema tome se ima obaviti izbor predsjednika i sedmorice odbornika. Saopćuje da je odboru predložena jedna listina koja glasi: Prdsjednik Josip Pasarić; odbornici: ing. Zvonko Badovinac, Anton Glad, Stjepan Jerković, dr. Ivan Krajač, Drago Mihajlović, Viktor Šetina, Vladimir A. Weiller.

Na upit predsjednika skupština jednoglasno prima gore predloženu listinu, te su prema tome na njoj predložene osobe izabrane.

IX. IZBOR NADZORNOG ODBORA.

Predsjednik sacpće: Na gore spomenutoj listini predloženi su u nadzorni odbor: Stjepan Benčić, Ivka Crnetić i Franjo Čolnik. Skupština jednoglasno usvaja predloženu listinu za nadzorni odbor.

X. EVENTUALIA.

Javlja se za riječ g. Krešimir Filić, predsjednik podružnice »Ravna Gora« u Varaždinu, pozdravlja skupštinu, iznaša i obrazlaže potrebu građne planinarske kuće na Ravnoj Gori te saopćuje, da je upravo danas započela gradnja. Moli glavnu skupštinu i središnji upravni odbor za daljnju potporu, kako bi se ta potrebita građnja mogla dovršiti i dostoјno reprezentirati hrvatsko planinarstvo. (Odobravanje).

Predsjednik g. Josip Pasarić odgovara, da maticu i središnji upravni odbor veseli svaki napredak društva i rad podružnica, a naročito građne kuće, pa obećaje da će matica i ovu građnju poduprijeti ponovno, kolikogod budu sredstva dopuštala. — Nakon toga dobiva riječ g. Pero Bogdanov, pročelnik Omladinske sekcijske kod matice, i zamjerava upravnom odboru, da ne posvećuje dovoljno pažnje Omladinskoj sekcijskoj, čiji je rad donio društvu znatnih koristi. Istiće mišljenje, da odbornik ne bi smio biti honoriran, nego samo činovnik.

Tajnik dr. Zlatko Prebeg odgovara, da je iznenaden iznesenim prigovorima g. Bogdanova, jer si je odbor bio svijestan, da je do sada pomagao i moralno i materijalno omladinice-članove kao skijaše, a od strane Omladinske sekcijske nije odboru bila iznesena nikakva želja ili prijedlog. Moli Omladinsku sekcijsku, da konkretizira svoje želje, pa u koliko će biti moguće, odbor će im uvijek rado

udovoljiti. Tajnik g. Josip Vučak ističe, da je govorom g. Bogdanova samo dan znak, da Omladinska sekcija želi još više rada i sudjelovanja u napretku Hrv. planinarskog društva, pa ovo smatra ljubomorom Omladinske sekcije, koja time dokazuje ljubav za svoje društvo.

Obećaje da će odbor sve učiniti, kad sazna njihove želje.

Pošto se nije više nitko javio za riječ, zaključuje predsjednik, uz burno odobravanje, skupštinu u 22.45 sati, zahvaljuje svima, i poziva ih na što življvu suradnju za procvat »Hrvatskog planinarskog društva.«

Predsjednik:

Dovršeno.

Perovoda:

Josip Pasarić v. r.

Stjepan Korov v. r.

Ovjerovitelji zapisnika:

Ljudevit Griesbach v. r.

Dragutin Rant v. r.

DRUŠTVENE VIJESTI

POPUNJENJE I KONSTITUIRANJE ODBORA HRV. PLANINARSKOG DRUŠTVA.« Na sjednici središnjeg upravnog odbora, koja se održala 13. VII. o. g., nakon glavne godišnje skupštine u svrhu konstituiranja devet članova upravnog odbora i jedan član nadzornog odbora, a naknadno i jedan nenazočni član upravnog odbora, solidarno su položili odborničku čast na pitanju izbora jednoga svoga druga na mjesto odstupivšega potpredsjednika. Tim povodom upravni je odbor na osnovu § 7. društvenih pravila (»Ako koji odbornik istupi, odbor ima pravo optirati kojega društvenog člana na njegovo mjesto«), koja se kroz zadnjih deset godina primjenjivala malone svake godine — optirao u središnji odbor ove društvene članove: gg. Ljudevita Griesbacha, fotografskog stručnjaka, prof. Dra. Miroslava Hirtza, zoološkog učenjaka, Dra. Tomu Jančikovića, odvjetnika, Mirka Lončarića-Lukšina, građanina i umir. činovnika, Dru. Ivu Pilaru, odvjetnika, sina osnivača društva pok. sveučilišnog profesora Dra. Đure Pilara, Dragutina Ranta, tipografa, bivšeg zasluznog odbornika, Branimira Sokolića, novinara, Branka Tomca, foto-amatera, Stjepana Urbana, diplomiranog filozofa i Dra. Gjuru Vranešića, predsjednika Liječničke komore.

Na sjednici od 20. VII., središnji se upravni odbor konstituirao ovako: Predsjednik Josip Pasarić, ujedno urednik društvenog glasila; I. potpredsjednik Dr. Ivan Krajač, II. potpredsjednik prof. Vladimir Stahuljak; tajnik ing. Josip Neumann, zamjenik tajnika Dr. Ivo Horvat; blagajnik Stjepko R. Korov, zamjenik blagajnika Stjepan Jerković; ekonom Mirko Lončarić-Lukšin, zamjenik ekonoma Dragutin Rant, ujedno referent za markacije; knjižničar i čuvar geografskih karata Stjepan Urban; članovi građevne sekcije: odbornici August pl. Pisačić, ing. Josip Neumann i društveni član Stjepan Uršić; pročelnik foto-sekcije: Lj. Griesbach; pročelnik novo-osnovane speleološke i ujedno prosvjetno-kulturne sekcije Dr. Josip Poljak, bivši zasluzni potpredsjednik i geološki učenjak; pročelnik novo-osnovane novinske i propagandne sekcije Branimir Sokolić; čuvar diapositiva i klišaja Branko Tomac, ostali odbornici Mirko Bothe, Dr. Miroslav Hirtz, Dr. Tomo Jančiković, Dr. Ivo Pilar i Dr. Gjuro Vranešić. Nadzorni odbor: Stjepan Benčić i Franjo Čolnik.

FOTOGRAFSKA IZLOŽBA »HRVATSKO ZAGORJE«. Iz Varaždina nam dolazi radosna vijest, da naša agilna podružnica »Ravna Gora«, koja sad gradi planinarski dom na Ravnoj Gori, otvara ove jeseni (od 30. X.-do 6. XI.) posebnu fotografsku izložbu u Varaždinu pod naslovom »Hrvatsko Zagorje«. Na toj će izložbi biti prikazane u slici prirodne ljepote Hrvatskog Zagorja — starodrevni dvorci, ruševine, sela i njihovi domovi, kućni obrt, narodna nošnja i običaji,

flora, fauna — taj prekrasni naš kraj između Medvednice i doline Drave te Sutle i Kalničkog gorja. Na toj izložbi mogu izlagati fotoamateri, koji su ujedno članovi saveznih planinarskih društava kraljevine Jugoslavije, te je ovima poslan i poseban poziv sa potanjim uvjetima. Najmanja slika može biti u veličini 13×18 , sa kartonom 24×30 , nadalje slika 18×24 sa kartonom 30×40 , slika 24×30 sa kartonom 40×50 , a najveća slika 30×40 sa kartonom 50×60 . Prijavu treba poslati H. P. D. »Ravna Gora«, foto-sekcija u Varaždinu do 9. X. o. g., a slike najkasnije do 16. X., te se kasnije poslane slike neće uzeti u obzir.

GRADNJA PLANINARSKOG DOMA NA RAVNOJGORI H. P. D. po-družnica »Ravna Gora« u Varaždinu počela je nedavno graditi na Ravnoj Gori (680 m) kraj Lepoglave i Trakoščana u Hrvatskom Zagorju planinarski dom, koji će biti vrlo lijepa, prostrana i solidna građevina. U prizemlju će biti velika blagovaona, stan za opskrbnika i kuhinja; u prvom katu pet soba za prenoćista, a u mansardi dvije velike skupne spavaonice za muške i ženske i još dvije sobe. Gradnja će biti gotova do jeseni, kada se dom ima otvoriti. On će biti stalno ljeti i zimi otvoren i opskrbljen,

POGODNOSTI DRUŠTVA »TAPRED« ČLANOVIMA HRVATSKOG PLANINARSKOG DRUŠTVA. Autobusno društvo »Tapred« d. d. u Zagrebu, na molbu Hrvatskog Planinarskog Društva podijelilo je našim članovima 50% popusta na voznim cijenama, kad putuju u grupama od pet osoba na svim Tapredovim prugama osim pruge Zagreb—Gračani—Šestine, te se iskažu propisanom društvenom iskaznicom sa fotografijom i potvrdom o uplaćenoj članarini za tekuću godinu. Grupama od najmanje 20 članova iznajmljuje isto poduzeće autobuse uz najpovoljnije uvjete i tako omogućuje izlete u sve naše planinske krajeve. Tom susretljivom odlukom društva »Tapred« pružena je znatna olakšica članovima Hrvatskog Planinarskog Društva, kad putuju na izlete, a naročito će to dobro doći izletnicima u Hrvatsko Zagorje, Gorski Kotar, Bijele Stijene i Hrvatsko Primorje. Vozni redovi tih pruga stope članovima na uvid u poslovnicu Hrvatskog Planinarskog Društva u Zagrebu, Samostanska ulica 2a, gdje mogu dobiti i potrebite informacije osobno ili telefonom 6501. Društvu »Tapred« i na ovom mjestu izričemo našu usrdnu hvalu.

OTVORENJE AUTOBUŠNE PRUGE OGULIN — NOVI — CRIKVENICA. Ono, što je H. P. D. u više navrata preporučivalo i predlagalo nadležnim faktorima u interesu turističkog prometa, nedavno je došlo do ostvarenja. Cesta Ogulin — Jasenak — Novi — Crikvenica, koja prolazi kroz najljepši kraj Velike Kapele (Klek, Bijele Stijene, Bjelolasica, Samarske Stijene i Natorin vrh), te je najkraci spoj Zagreba sa Hrvatskim Primorjem (oko 5 sati), konačno je u toliko popravljena, da je autobusno poduzeće »Tapred« d. d. moglo provesti svoju hvale vrijednu namjeru, da otvori ovu po razvoj našega turizma vrlo važnu prugu. Dne 25. i 26. VI. o. g. bilo je svečano otvorenje, kod kojega je uz predstavnike kr. banske uprave, štampe, Saveza za promet stranaca u Zagrebu zastupao H. P. D. g. Dr. Zlatko Prebeg.

SADRŽAJ: I. Pasarić: † Ljudevit Rossi, str. 227. — Glavna skupština Hrvatskog Planinarskog Društva (58.) za god. 1931., str. 230.—253. — Društvene vijesti, str. 253.—254.

»Hrvatski Planinar« izlazi 12 puta na godinu: pretplata stoji godišnje Din 50.—; za dake i neučnike Din 40.—; za inozemstvo Din 70.—. Pretplatu, reklamacije i rukopise prima HPD središnjica u Zagrebu, Samostanska ulica 2a. — Odgovorni urednik: prof. Josip Pasarić, Medveščak broj 57. — Izdavač: »Hrvatsko Planinarsko Društvo« u Zagrebu. — Tiskar »Tipografije« d. d. Zagreb, Preradovićev trg 9. — Za tiskaru odgovara I. Ivanković, Zagreb, Selska c. 39.

U LEDU

rashladjena Ovomaltine je osvježujuća, okrepljujuća, hraniva i prijatna poslastica

U ljetnoj ćemo vrućini najbolje ugasiti žedju sa hladnom Ovomaltine, koja ujedno organizam osvježava, te mu daje novu snagu.

Upotrebom hladne Ovomaltine rashladjuje se tijelo i nadoknadije gubitak vode. Hladna Ovomaltine daje tijelu novu snagu, vraća izgubljenu životnu radost i veselje za rad.

Hladna Ovomaltine može se lako i brzo pripremiti sa **Ovomix-peharom**, koji je za tu svrhu posebno udešen i koji imade tu prednost, da je u njemu priredjena Ovomaltine mnogo ukusnija.

Ovomix-pehar dobiva se svuda, gdje se prodaje i Ovomaltine i to uz cijenu od **Din 15-**.

*osvježuje
hlađa
OVOMALTINE
jača*

U vruće ljetno doba može se Ovomaltine uzimati ne samo kao doručak i južina, nego i preko dana ako se rashladi na ledu kao osvježujuće piće.

Dobiva se svagdje.

Tražite besplatni uzorak pozivajući se na Hrvatski Planinar od

Dr. A. WANDER D. D., ZAGREB.

Persenso ploče

dobivaju se kod

FOTO CORSO, ZAGREB
ILICA BR. 25

JESENSKY I TURK

ZAGREB

JURIŠIĆEVA ULICA BROJ 1

preporuča:

SVU OPREMU

ZA PLANINARE

TURISTE I

ŠPORTAŠE

HOTEL KRK U KRKU

daje članovima Hrvatskog Planinarskog Društva popust na potpunom pensionu 5%, a po cjeniku 10%. Pension sa taksom i poslugom do 31./V. Din 52,—, od 1./VI. do 31./VIII. Din 56,— dnevno po osobi.

Gevaert
Orthobrom

Ridax

Generalno zastupstvo za Jugoslaviju

JOSIP VOLEK
ZAGREB, ILLICA 15

filmove
ploče
papiri

vode vas uspiehu!

Planinarski Vodič po Velebitu

Napisao: dr. Josip Poljak

277 strana teksta sa 20 velikih ilustracija
u bakrotisku na prilozima, 101 fotografija,
4 karte, platneni uvez.

Prodajna cijena Din 60.- Za članove HPD pogodovna cijena Din 50.-

Vodič na Plitvička Jezera

Napisao: Dragutin Paulić

120 strana teksta sa 29 slika, 2
karte i 2 nacrti; platneni uvez

Za članove HPD pogodovna cijena Din 20.-
Za nečlanove . . . . . Din 25.-

Dobiva se kod nakladnika

HRVATSKO PLANINARSKO DRUŠTVO SREDIŠNJIĆA ZAGREB
SAMOSTANSKA UL. 2a

TELEFON 65-01

Vrhunac postići će

samo onaj, koji upotrebljava u svakom pogledu pouzdani, uvijek jednokomjerni materijal najbolje kakvoće.

Gevaert foto papiri poznati su već
unatrag četvrt stoljeća kao
prvorazredni

GRADSKA ŠTEDIONICA

OPĆINE SLOBODNOG I KRALJEVSKOG GLAVNOG GRADA

ZAGREBA

JELAČIĆEV TRG 20 (VLASTITA PALAČA) JELAČIĆEV TRG 20

ULOŠCI
preko Din 475,000.000,-

OBAVLJA

najkulantnije sve burzovne kao i ostale
bankovne poslove,

ESKOMPTIRA mjenice,

IZNAJMLJUJE sigurnosne pretince
(SAFE-DEPOT)

PODJELJUJE

hipotekarne zajmove na novogradnje kao
i na starogradnje uz 9% čistih

ZA SVE OBVEZE NAPOSE ZA
ULOŠKE
JAMČI OPĆINA GRADA ZAGREBA